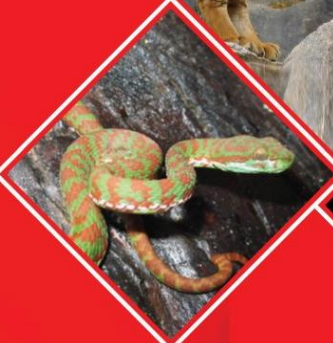

ชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย
กลุ่มสัตว์มีกระดูกสันหลัง

สารบัญ

หน้า

1	บทนำ	2
2	การศึกษาทบทวนสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย	3
2.1	การทบทวนทะเบียนและสถานภาพของสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคาม ในประเทศไทย (พ.ศ. 2560)	3
2.2	การทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	6
2.3	มาตรการและนโยบายที่เกี่ยวข้อง	8
3	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ ในประเทศไทย	10
3.1	การกำหนดหลักเกณฑ์และระดับการให้คะแนน	10
3.2	การกำหนดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนต่อการทำแผนปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ สัตว์มีกระดูกสันหลังที่ใกล้สูญพันธุ์	13
4	ผลการคัดเลือกชนิดพันธุ์ฯ รายละเอียดทางนิเวศวิทยา ชีววิทยา และสถานภาพ การถูกคุกคาม	14
4.1	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	15
4.2	นก	26
4.3	สัตว์เลื้อยคลาน	36
4.4	สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	44
4.5	ปลา	49
5	บทสรุป	68
ภาคผนวก ก ตารางการให้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์		

1 บทนำ

การป้องกันดูแลรักษาความหลากหลายทางชนิดพันธุ์เป็นการกิจหลักที่นานาชาติให้ความสำคัญ ซึ่งการดำเนินการในระดับนานาชาติ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพได้พยายามผลักดันให้มีการดำเนินการอนุรักษ์ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติควบคู่กับการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้และเท่าที่เหมาะสม ทั้งนี้ การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 10 ณ เมืองนาโงยา ประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี พ.ศ. 2553 ได้ให้ความเห็นชอบแผนกลยุทธ์อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 2011-2020 และเป้าหมายโอบิเจกทีฟ 12 กำหนดว่า “ภายในปี พ.ศ. 2563 ป้องกันไม่ให้ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม ซึ่งรู้จักแล้วต้องสูญพันธุ์ และต้องปรับปรุงสถานภาพการอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ดังกล่าว โดยเฉพาะพวกที่ประชากรลดลงเหลือน้อยที่สุด และผดุงไว้ให้ยั่งยืน” ประเทศไทย โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานแห่งชาติอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ จึงดำเนินการประสานหน่วยงาน สถาบันการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดสถานภาพของสัตว์มีกระดูกสันหลังของประเทศไทย ได้แก่ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลา ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย รวมถึงการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูลในการสนับสนุนการตัดสินใจในระดับบริหาร และการใช้ประโยชน์ข้อมูลร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

สำหรับการประเมินเพื่อจัดสถานภาพชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง ชนิดพันธุ์ที่ใกล้สูญพันธุ์ ชนิดพันธุ์ที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ และชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นหรือชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามในประเทศไทย ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 โดยพิจารณาสถานภาพของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลา ตามแนวทางเอกสาร IUCN Red List Categories ซึ่งระบบเลขรุ่นของเกณฑ์ที่ได้นำมาใช้ในขณะนั้นคือปี พ.ศ. 2537 (ค.ศ. 1994) ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 (ค.ศ. 2001) IUCN ได้มีการปรับปรุงเกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกชั้นใหม่ และได้มีการนำมาใช้จัดสถานภาพตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ซึ่ง สผ. ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก UNDP ในการดำเนินโครงการ The Development of Conservation and Protection Mechanism on Red Data of Thailand มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงการจัดสถานภาพของสัตว์มีกระดูกสันหลังของประเทศไทยชั้นใหม่ รวมทั้งการกำหนดคodelistและมาตรการเพื่อคุ้มครองชนิดพันธุ์และถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของชนิดพันธุ์

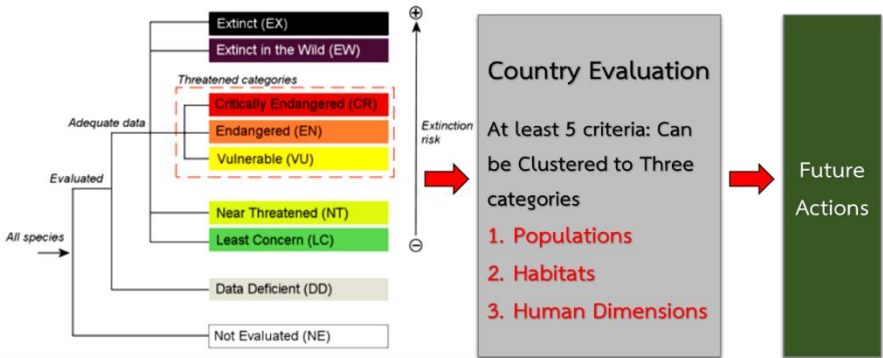
เหล่านั้น โดยดำเนินการปรับปรุงสถานภาพแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2548 (ค.ศ. 2005) และสำหรับการปรับปรุงสถานภาพของสัตว์มีกระดูกสันหลังครั้งล่าสุดนั้นได้ดำเนินการในปี พ.ศ. 2560

ต่อมาในปี พ.ศ. 2560 สผ. ได้มอบหมายให้ บริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด เป็นที่ปรึกษาโครงการพัฒนาเครื่องมือ กลไก การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ และอนุวัตอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ดำเนินการรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล/กลไก/มาตรการคุ้มครองชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ และจัดทำหลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ (กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลา) อย่างน้อยกลุ่มละ 10 ชนิด และวิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เพื่อจัดทำแผนจัดการปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทยต่อไป

2 การศึกษาทบทวนสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย

2.1 การทบทวนทะเบียนและสถานภาพของสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย (พ.ศ. 2560)

การประเมินสถานภาพการถูกคุกคามของสัตว์มีกระดูกสันหลังในประเทศไทยปี พ.ศ. 2560 จำนวน 2,276 ชนิด ประกอบด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 345 ชนิด นก 1,012 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 392 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 157 ชนิด และปลา 370 ชนิด โดยใช้หลักเกณฑ์การจำแนกจาก IUCN Red List Categories and Criteria: Version 3.1 (2001) แสดงดังรูปที่ 1 พบว่า สัตว์มีกระดูกสันหลังที่อยู่ในสถานภาพถูกคุกคาม (Threatened Species) ประกอบด้วยสถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered: CR) ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered: EN) และมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable: VU) สำหรับในประเทศไทย พบจำนวน 569 ชนิด แบ่งเป็นสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 123 ชนิด นก 171 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 49 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 18 ชนิด และปลา 208 ชนิด แสดงดังตารางที่ 1

รูปที่ 1 โครงสร้างของเกณฑ์ในการจำแนก รุ่น 3.1 (version 3.1): IUCN (2001) เพื่อใช้ในการจัดทำบัญชีรายชื่อตั้งแต่ปี ค.ศ. 2003 (พ.ศ. 2546) เป็นต้นมา

สถานภาพของชนิดพันธุ์

Extinct (EX): สูญพันธุ์ หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่สูญพันธุ์ไปแล้ว โดยมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับการตายของชนิดพันธุ์นี้ตัวสุดท้าย

Extinct in the Wild (EW): สูญพันธุ์ในธรรมชาติ หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่ไม่มีรายงานว่าพบอาศัยอยู่ในถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ

Critically Endangered (CR): ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์จากพื้นที่ธรรมชาติในขณะนี้

Endangered (EN): ใกล้สูญพันธุ์ หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่กำลังอยู่ในภาวะอันตรายที่ใกล้จะสูญพันธุ์ไปจากโลกหรือสูญพันธุ์ไปจากแหล่งที่มีการกระจายพันธุ์อยู่ ถ้าปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุให้เกิดการสูญพันธุ์ยังคงดำเนินต่อไป

Vulnerable (VU): มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่เข้าสู่ภาวะใกล้สูญพันธุ์ในอนาคตอันใกล้ ถ้ายังคงมีปัจจัยต่าง ๆ อันเป็นสาเหตุให้ชนิดพันธุ์นั้นสูญพันธุ์

Near Threatened (NT): ใกล้ถูกคุกคาม หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่มีแนวโน้มอาจถูกคุกคามในอนาคตอันใกล้ เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ยังไม่มีผลกระทบมา

Least Concern (LC): เป็นกังวลน้อยที่สุด หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่ยังไม่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม และพบเห็นอยู่ทั่วไป

Data Deficient (DD): ข้อมูลไม่เพียงพอ หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่มีข้อมูลไม่เพียงพอที่จะวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์โดยตรงหรือโดยอ้อม ชนิดพันธุ์กลุ่มนี้มีความจำเป็นต้องจัดหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาวิจัยในอนาคต

Not Evaluated (NE): ยังไม่ได้ถูกประเมิน หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่ยังไม่ได้รับการประเมินตามเกณฑ์ในการจำแนก

**ตารางที่ 1 การจำแนกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย
แยกตามกลุ่มชนิดพันธุ์และสถานภาพการถูกรักษา**

กลุ่มสัตว์มีกระดูกสันหลัง	จำนวนและสถานภาพการถูกรักษา			
	CR	EN	VU	รวม
สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	17	40	66	123
นก	43	58	70	171
สัตว์เลื้อยคลาน	16	17	16	49
สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก	0	4	14	18
ปลา	26	66	116	208
รวม	102	185	282	569

หมายเหตุ: CR (Critically Endangered) ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง

EN (Endangered) ใกล้สูญพันธุ์

VU (Vulnerable) มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์

ที่มา: ทะเบียนรายการสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย
(สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2560)

2.2 การทบทวนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- * พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504 ได้กำหนดให้มีการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติ เพื่อที่จะได้มีการคุ้มครอง ควบคุม ดูแลระบบนิเวศและถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของพืชและสัตว์

- * พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535

สัตว์ป่าสงวน หมายถึง สัตว์ป่าที่หายาก ห้ามนำโดยเด็ดขาด และห้ามมิให้ครอบครอง มีจำนวน 15 ชนิด ได้แก่ นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร แรด กระซู่ กูปรีหรือโคไพร ควายป่า ละองหรือละมั่ง สมันหรือเนื้อสมัน เลียงผาหรือโคร้า กวางผา นกแต้วแร้วท้องดำ นกกระเรียนไทย แมวลายหินอ่อน สมเสร็จ เก้งหม้อ และพะยูน มีการเสนอให้เพิ่ม

สัตว์ป่าคุ้มครอง หมายถึง สัตว์ป่าตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง เพื่อป้องกันไม่ให้สูญพันธุ์ จากพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ได้กำหนดเกี่ยวกับการล่าสัตว์และการมีสัตว์ป่าไว้ครอบครอง ดังนี้ 1) ห้ามมิให้ผู้ใดล่าหรือพยายามล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่เป็นการกระทำโดยทางราชการที่ได้รับการยกเว้น ซึ่งเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา และวิจัยทางวิชาการ การครอบครองสัตว์ป่า การเพาะพันธุ์หรือเพื่อกิจการสวนสัตว์สาธารณะ ซึ่งกระทำโดยทางราชการ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมป่าไม้ หรือถ้าเกี่ยวกับสัตว์น้ำต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมประมง และต้องปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแห่งชาติ 2) ห้ามมิให้ผู้ใดยิงสัตว์ป่าในระยะเวลาระหว่างพระอาทิตย์ตก และพระอาทิตย์ขึ้น 3) ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง 4) ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าสงวน หรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่จะเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดไว้ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย

- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีระบบนิเวศตามธรรมชาติอันโดดเด่นพิเศษเฉพาะหรืออันอาจถูกทำลายได้ง่าย เป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องมีการจัดการโดยเฉพาะ และมีการคุ้มครองตามที่เหมาะสมแก่สภาพของพื้นที่
- * พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม
- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบอนุญาตเพื่อการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง การครอบครองและการนำเคลื่อนที่เพื่อการค้าซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง และซากของสัตว์ป่าคุ้มครองและการค้าสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง และผลิตภัณฑ์ที่ทำจากซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2551
- กฎกระทรวง กำหนดแบบและวิธีการแจ้งการครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองและซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง การออกใบอนุญาตให้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว และการออกใบรับรองการครอบครองซากของสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. 2550
- อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. CITES)

* หมายเหตุ ปัจจุบันกฎหมายทั้ง 3 ฉบับ ได้ถูกยกเลิก โดยจัดทำพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562 ให้ใช้บังคับแทน

2.3 มาตรการและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

ภายใต้แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2554 - 2563 และเป้าหมายโอจี ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ออกเป็น 3 ช่วง รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เป้าหมายระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ภายในปี พ.ศ. 2559	ภายในปี พ.ศ. 2563	ภายในปี พ.ศ. 2564
การอนุรักษ์ พันธุ์ และปกป้องคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ		
ลดอัตราการสูญเสียแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ รวมทั้ง พื้นที่ป่าไม้ และระบบนิเวศชายฝั่ง	อัตราการสูญเสียแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ รวมทั้ง พื้นที่ป่าไม้ และระบบนิเวศชายฝั่ง ลดลงร้อยละ 50	
การบริหารจัดการพื้นที่คุ้มครองและระบบนิเวศมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเพื่อดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการให้บริการทางนิเวศ		มีการเชื่อมโยงเครือข่ายพื้นที่คุ้มครอง และตัวแทนทางนิเวศ และมีมาตรการจัดการในพื้นที่วิกฤติและมีความสำคัญทางความหลากหลายทางชีวภาพและบริการจากระบบนิเวศ
ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามและชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นมีสถานภาพการอนุรักษ์และการจัดการที่ดีขึ้น	ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามและชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นมีสถานภาพการอนุรักษ์และการจัดการที่ดีขึ้น และมีมาตรการในการอนุรักษ์และคุ้มครองถิ่นที่อยู่อาศัยของชนิดพันธุ์ดังกล่าว	
		มีกลไกและมาตรการด้านการบริหารจัดการ นโยบายหรือกฎหมายในการอนุรักษ์และปกป้องคุ้มครองความหลากหลายทางพันธุกรรมของประเทศ

ตารางที่ 2 เป้าหมายระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ภายในปี พ.ศ. 2559	ภายในปี พ.ศ. 2563	ภายในปี พ.ศ. 2564
การลดภัยคุกคามและใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน		
ลดการคุกคามจากกิจกรรมของมนุษย์ต่อชนิดพันธุ์และถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ โดยเฉพาะแนวปะการังและระบบนิเวศเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ควบคุมมลพิษให้อยู่ในระดับที่ไม่เสียหายต่อบทบาทหน้าที่ของระบบนิเวศ และต่อความหลากหลายทางชีวภาพ	
มีแนวทางในการผนวกเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพไว้ในมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง	มีการประยุกต์ใช้เครื่องมือ/กลไก/แนวทางในการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	

ที่มา : แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558 - 2564 (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2558)

3 หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

3.1 การกำหนดหลักเกณฑ์และระดับการให้คะแนน

การจัดทำหลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ที่อยู่ในสถานภาพใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (Critically Endangered: CR) ใกล้สูญพันธุ์ (Endangered: EN) และมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable: VU) โดยพิจารณาจากการรวบรวมและทบทวนข้อมูลรายงานการสำรวจ ของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมลักษณะทางชีววิทยา แหล่งที่อยู่อาศัย จำนวนประชากร การดำเนินการจัดการ ความสำคัญต่อเศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรม และลักษณะอื่น ๆ ของสิ่งมีชีวิตเหล่านั้น เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ให้ครอบคลุมทุกด้าน รวมถึงมีความสอดคล้องกับหลักการจัดการสัตว์ป่าสมัยใหม่ทั้ง 3 มิติ (Populations, Habitats and Human Dimensions) และจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ในการประชุมระดมความคิดเห็น เพื่อจัดทำหลักเกณฑ์และคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2560 ดังเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

- 1) มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์ หากไม่ได้รับการจัดการ = Populations
- 2) โอกาส/ความเป็นไปได้ ในการดำเนินการจัดการ = Habitats/Human Dimensions
- 3) ระดับความสำคัญ เปรียบบาง หายากของชนิดและระบบนิเวศ = Habitats Dimensions
- 4) ระดับความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคม และวัฒนธรรม = Human Dimensions
- 5) ระดับการได้รับการจัดการ (Management gap) = Human Dimensions

การกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือก และระดับการให้คะแนนตามความสำคัญ มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์การคัดเลือกและให้ระดับคะแนนความสำคัญ

ลำดับ	หลักเกณฑ์การคัดเลือก	คำอธิบายการให้ระดับคะแนนความสำคัญ
1	มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์ หากไม่ได้รับการจัดการ (รวมถึงระบบนิเวศของชนิดนั้นด้วย)	หมายถึง ระดับโอกาสที่ประชากรของสัตว์มีกระดูกสันหลังที่เหลืออยู่ในธรรมชาติสามารถฟื้นตัวได้จากความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์ หากไม่ได้รับการบริหารจัดการที่ดีสามารถให้ระดับคะแนนได้ดังนี้ 1 หมายถึง จำนวนประชากรในธรรมชาติมีโอกาสนั้นตัว แม้ไม่ได้รับการจัดการ 2 หมายถึง จำนวนประชากรในธรรมชาติมีโอกาสนั้นตัวน้อย ถ้าไม่ได้รับการจัดการ 3 หมายถึง จำนวนประชากรในธรรมชาติมีโอกาสนั้นตัวน้อยมาก ถ้าไม่ได้รับการจัดการ 4 หมายถึง จำนวนประชากรในธรรมชาติอาจคงที่ ใน 4-6 ชั่วโมงของสัตว์นั้น 5 หมายถึง จำนวนประชากรในธรรมชาติมีโอกาสนั้นตัวใน 4-6 ชั่วโมงของสัตว์นั้น 6 หมายถึง จำนวนประชากรในธรรมชาติมีโอกาสนั้นตัวอย่างรวดเร็วใน 3 ชั่วโมงของสัตว์นั้น 7 หมายถึง จำนวนประชากรในธรรมชาติมีโอกาสนั้นตัวใน 1-2 ชั่วโมงของสัตว์นั้น
2	โอกาส/ความเป็นไปได้ในการดำเนินการจัดการ	หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ในการดำเนินการจัดการ ชนิดสัตว์มีกระดูกสันหลังที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์จากธรรมชาติ ทั้งในเรื่องถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ถูกคุกคาม และการได้รับการคุ้มครองตามมาตรการต่าง ๆ สามารถให้ระดับคะแนนได้ดังนี้ 1 หมายถึง ถิ่นอาศัยตามธรรมชาติและประชากรไม่มีข้อมูลขอบเขตเลย ไม่สามารถพัฒนาแผนการปกป้องดูแล และ/หรือมีประชากรอยู่น้อยมาก ถิ่นอาศัยก็มีโอกาสถูกทำลายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้มีกฎหมายคุ้มครองแล้วก็ตาม 2 หมายถึง ถิ่นอาศัยตามธรรมชาติและประชากรมีขอบเขตและข้อมูลไม่ชัดเจนพอที่จะใช้พัฒนาแผนการปกป้องดูแล และมีโอกาสถูกทำลายสูง 3 หมายถึง ถิ่นอาศัยตามธรรมชาติและประชากรมีขอบเขตและข้อมูลน้อย อาจใช้พัฒนาแผนการปกป้องดูแล และมีโอกาสถูกทำลายปานกลาง 4 หมายถึง ถิ่นอาศัยตามธรรมชาติและประชากรมีขอบเขตและข้อมูลชัดเจนพอสมควรที่จะใช้พัฒนาแผนการปกป้องดูแล และมีโอกาสถูกทำลายน้อย 5 หมายถึง ถิ่นอาศัยตามธรรมชาติและประชากรมีขอบเขตและข้อมูลชัดเจนพอที่จะใช้พัฒนาแผนการปกป้องดูแล ความพร้อมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับต่ำ 6 หมายถึง ถิ่นอาศัยตามธรรมชาติและประชากรมีขอบเขตและข้อมูลชัดเจนพอที่จะใช้พัฒนาแผนการปกป้องดูแล ความพร้อมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับปานกลาง 7 หมายถึง ถิ่นอาศัยตามธรรมชาติและประชากรมีขอบเขตและข้อมูลมากพอที่จะใช้พัฒนาแผนการปกป้องดูแล และมีความพร้อมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับสูง
3	ระดับความสำคัญ เปราะบางหายากของชนิดและระบบนิเวศ ถ้าหากสูญเสียบ	หมายถึง ระดับความสำคัญ และ/หรือ ความเปราะบางเชิงนิเวศของถิ่นที่อยู่อาศัยของชนิดสัตว์มีกระดูกสันหลังที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์จากธรรมชาติ สามารถให้ระดับคะแนนได้ดังนี้ 1 หมายถึง ประชากรของชนิด และถิ่นอาศัยของสัตว์ที่พบได้ทั่วไป/หาไม่ยากนัก 2 หมายถึง ประชากรของชนิด และถิ่นอาศัย พบได้ในหลายพื้นที่ในประเทศ 3 หมายถึง ประชากรของชนิดและถิ่นอาศัย พบได้ในบางพื้นที่ มีความสำคัญปานกลาง/บางพื้นที่มีความจำเพาะเจาะจง 4 หมายถึง ประชากรของชนิดและถิ่นอาศัยมีความจำเพาะและสำคัญ มีไม่เกิน 5 แห่ง 5 หมายถึง ประชากรของชนิดและถิ่นอาศัยมีความจำเพาะและสำคัญมาก มีไม่เกิน 3 แห่ง

ตารางที่ 3 หลักเกณฑ์การคัดเลือกและให้ระดับคะแนนความสำคัญ

ลำดับ	หลักเกณฑ์การคัดเลือก	คำอธิบายการให้ระดับคะแนนความสำคัญ
		<p>6 หมายถึง ประชากรของชนิด และถิ่นอาศัยมีความสำคัญ/เปราะบาง/หายาก/เฉพาะเจาะจง</p> <p>7 หมายถึง ประชากรของชนิดและถิ่นอาศัยมีความสำคัญและมาก/เปราะบางหรือมากและหายากมาก/เฉพาะเจาะจงมาก</p>
4	ระดับความสำคัญของประชากรของชนิดนั้นและถิ่นอาศัยต่อเศรษฐกิจ-สังคมและวัฒนธรรม	<p>หมายถึง ระดับความสำคัญของชนิดสัตว์มีกระดูกสันหลัง ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์จากธรรมชาติ รวมทั้งถิ่นที่อยู่ของสัตว์เหล่านั้น ต่อด้านเศรษฐกิจ-สังคมและ/หรือด้านวัฒนธรรม สามารถให้ระดับคะแนนได้ ดังนี้</p> <p>1 หมายถึง ความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคม และ/หรือวัฒนธรรม ของชนิด/ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านั้นยังไม่ชัดเจน</p> <p>2 หมายถึง ชนิด/ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านั้น มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคมและ/หรือวัฒนธรรมในระดับต่ำ/ในระดับต่ำล</p> <p>3 หมายถึง ชนิด/ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านั้น มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคมและ/หรือวัฒนธรรมในระดับค่อนข้างต่ำ/ในระดับอ่อน</p> <p>4 หมายถึง ชนิด/ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านั้น มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคมและ/หรือวัฒนธรรมในระดับปานกลาง/ในระดับจังหวัด</p> <p>5 หมายถึง ชนิด/ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านั้น มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคมและ/หรือวัฒนธรรมในระดับค่อนข้างสูง/ในระดับภาค</p> <p>6 หมายถึง ชนิด/ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านั้น มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคมและ/หรือวัฒนธรรมในระดับสูง/ในระดับประเทศ</p> <p>7 หมายถึง ชนิด/ถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์เหล่านั้น มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคมและ/หรือวัฒนธรรมในระดับสูงมาก/ในระดับนานาชาติ</p>
5	ระดับการได้รับการจัดการ (Management gap)	<p>หมายถึง ระดับการได้รับการจัดการ ของชนิดสัตว์มีกระดูกสันหลัง ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์จากธรรมชาติ จากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพสามารถให้ระดับคะแนนได้ ดังนี้</p> <p>1 หมายถึง ได้รับการจัดการจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ</p> <p>2 หมายถึง ได้รับการจัดการจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่เป็นระบบ</p> <p>3 หมายถึง ได้รับการจัดการจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นครั้งคราว</p> <p>4 หมายถึง ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่านั้น</p> <p>5 หมายถึง ได้รับการจัดการจากภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับปานกลาง</p> <p>6 หมายถึง ได้รับการจัดการจากภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับต่ำ</p> <p>7 หมายถึง ไม่ได้มีการจัดการใด ๆ</p>

3.2 การกำหนดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนต่อการทำแผนปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ สัตว์มีกระดูกสันหลังที่ใกล้สูญพันธุ์

จากการให้คะแนนความสำคัญและเร่งด่วนต่อการทำแผนปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย ตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกและระดับ การให้คะแนนตามความสำคัญดังกล่าว ซึ่งมีระดับคะแนน ตั้งแต่ 1 ถึง 35 จึงได้กำหนดช่วงคะแนน ให้ลำดับความสำคัญ 4 ระดับ จากมากไปน้อย ดังต่อไปนี้

1) ลำดับความสำคัญและเร่งด่วน: สูง (27 - 35 คะแนน)

หมายถึง ชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และมีลำดับ ความสำคัญสูง หรือมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการสูง จำเป็นต้องทำการ วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ของชนิดพันธุ์ ดังกล่าว เพื่อวิเคราะห์เครื่องมือ/กลไก/มาตรการคุ้มครอง และจัดทำแผนการ จัดการปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ดังกล่าว

2) ลำดับความสำคัญและเร่งด่วน: ปานกลาง (19 - 26 คะแนน)

หมายถึง ชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และมีลำดับ ความสำคัญหรือความเป็นไปได้ในการดำเนินการปานกลาง

3) ลำดับความสำคัญและเร่งด่วน: ต่ำ (13 - 18 คะแนน)

หมายถึง ชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และมีลำดับ ความสำคัญหรือความเป็นไปได้ในการดำเนินการต่ำ

4) ลำดับความสำคัญและเร่งด่วน: ต่ำมาก (น้อยกว่า 12 คะแนน)

หมายถึง ชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และมีลำดับ ความสำคัญต่ำมาก หรือไม่มีโอกาสใด ๆ ในการดำเนินการ ซึ่งอาจไม่จำเป็น หรือไม่สามารถที่จะจัดทำแผนการจัดการปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ดังกล่าว

4 ผลการคัดเลือกชนิดพันธุ์ฯ รายละเอียดทางนิเวศวิทยา ชีววิทยา และสถานภาพการถูกคุกคาม

จากการระดมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม 2 ครั้ง ประกอบด้วย ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2560 และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2560 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต เพื่อคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย ในกลุ่ม สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลา จำนวนทั้งหมด 181 ชนิด ประกอบด้วย สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม 33 ชนิด นก 33 ชนิด สัตว์เลื้อยคลาน 25 ชนิด สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก 17 ชนิด และปลา 73 ชนิด โดยมีรายละเอียดค่าคะแนน ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ สถานภาพทางกฎหมาย สถานภาพการถูกคุกคาม ปัจจัยการถูกคุกคาม และแนวทางการจัดการ ดังนี้

การประชุมครั้งที่ 1
(วันที่ 2 สิงหาคม
2560)

การประชุมครั้งที่ 2
(วันที่ 3 ตุลาคม
2560)

4.1 สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

ผลการคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ พบว่า ชนิดพันธุ์สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่มีลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อยู่ในระดับสูง - ปานกลาง จำนวน 33 ชนิด ประกอบด้วย

- กลุ่ม Pangolin จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ลิ่นจีน และลิ่นชวา
- กลุ่ม Cetacean จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ วาฬบรูด้า และโลมาอิรวดี
- กลุ่ม Sirenia จำนวน 1 ชนิด คือ พะยูน (หมูน้ำ)
- กลุ่ม Cat จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ เสือดาว (เสือด้า) เสือโคร่ง เสือลายเมฆ เสือปลา เสือกระทาย และแมวป่าหัวแบน
- กลุ่ม Asian wild cattle จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ควายป่า และวัวแดง
- กลุ่ม Primate จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ ค่างหอก ชะนีมงกุฏ (ชะนีเอี่ยมดำ) และลิงไต้งี้ยะ
- กลุ่ม Caprinae จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ กวางผา เสี่ยงผาเหนือ และเสี่ยงผาใต้
- กลุ่ม Deer จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ กวางป่า เนื้อทราย และละลอง (ละมั่ง)
- กลุ่ม Bat จำนวน 1 ชนิด คือ ค้างคาวคุณกิตติ
- กลุ่ม Small mammal จำนวน 1 ชนิด คือ หนูขนสั้นเขาคินปูน
- กลุ่ม Small carnivore จำนวน 1 ชนิด คือ อีเห็นน้ำ
- กลุ่ม Otter จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ นากใหญ่จมูกขน (นากใหญ่หัวปลาดุก) นากเล็กเล็บสั้น และนากใหญ่ขนเรียบ
- กลุ่ม Canid จำนวน 1 ชนิด คือ หมาใน
- กลุ่ม Tapir จำนวน 1 ชนิด คือ สมเสร็จ
- กลุ่ม Bear จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ หมัหมา (หมัคน) และหมัควาย
- กลุ่ม Asian Elephant จำนวน 1 ชนิด คือ ช้าง

กลุ่ม Pangolin

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Manis pentadactyla* ลิ่นจีน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า และสูญเสียถิ่นอาศัย
แนวทางการจัดการ : การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองทั้งในและต่างประเทศ

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Manis javanica* ลิ่นชวา
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า และสูญเสียถิ่นอาศัย
แนวทางการจัดการ : การบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองทั้งในและต่างประเทศ

กลุ่ม Cetacean

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Balaenoptera edeni* วาฬบรูด้า
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ปัญหาขยะในทะเล และกิจกรรมของเรือ
แนวทางการจัดการ : การสำรวจและติดตามประชากร พิจารณากฎหมายเกี่ยวกับเครื่องมือประมง

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Orcaella brevirostris* โลมาหัวบาตรคืบหลัง โลมาอิวรตี
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 24 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเจ็บป่วยในธรรมชาติ และเครื่องมือประมง
แนวทางการจัดการ : การสำรวจและติดตามประชากร พิจารณากฎหมายเกี่ยวกับเครื่องมือประมง

กลุ่ม Sirenia

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Dugong dugon* พะยูน หนูน้า
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สพ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ดัดอวนลอยจับปลา การชนของเรือ แหล่งอาศัย และแหล่งหากินถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : พิจารณาประกาศเขตอนุรักษ์เพิ่มเติม

กลุ่ม Cat

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Panthera tigris* เสือโคร่ง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สพ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่า การสูญเสียแหล่งอาศัย และอาหารในธรรมชาติลดลง
แนวทางการจัดการ : สำรวจและติดตามประชากรในเขตอนุรักษ์ รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Prionailurus viverrinus* เสือปลา
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สพ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ปัญหาความขัดแย้งกับมนุษย์ แหล่งอาศัยพื้นที่ชุ่มน้ำ ถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : สำรวจและติดตามประชากรในเขตอนุรักษ์ รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Panthera pardus* เสือดาว เสือดำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าโดยมนุษย์ และการสูญเสียแหล่งอาศัย
แนวทางการจัดการ : สำรวจและติดตามประชากรในเขตอนุรักษ์
รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Neofelis nebulosa* เสือลายเมฆ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าโดยมนุษย์ และการสูญเสียแหล่งอาศัย
แนวทางการจัดการ : สำรวจและติดตามประชากรในเขตอนุรักษ์
รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Prionailurus planiceps* แมวป่าหัวแบน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 24 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าโดยมนุษย์ การสูญเสียแหล่งอาศัยและแหล่งอาหาร
แนวทางการจัดการ : สำรวจและติดตามประชากรในเขตอนุรักษ์ รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Felis chaus* แมวป่า เสือกระทาย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 22 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าโดยมนุษย์ การสูญเสียแหล่งอาศัยและแหล่งอาหาร
แนวทางการจัดการ : สำรวจและติดตามประชากรในเขตอนุรักษ์
รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

กลุ่ม Asian wild cattle

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Bubalus arnee* ควายป่า
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix III (เนपाल)
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า การสูญเสียเชื้อพันธุป่า และแหล่งอาศัยถูกบุกรุก
แนวทางการจัดการ : สำรวจและควบคุมโรคระบาดในสัตว์กีบ
รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Bos javanicus* วัวแดง วัวดำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า การสูญเสียเชื้อพันธุป่า และแหล่งอาศัยถูกบุกรุก
แนวทางการจัดการ : สำรวจและควบคุมโรคระบาดในสัตว์กีบ
รักษาสภาพพื้นที่แหล่งอาศัย

กลุ่ม Primate

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Trachypithecus germaini* ค่างหงอก
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าเพื่อนำอวัยวะไปทำยาบำรุงกำลัง
และแหล่งอาศัยถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : การจัดการเขตอนุรักษ์ แนวเชื่อมต่อของต้นไม้อาศัย
และชุมชนมีส่วนร่วม

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Hylobates pileatus* ชะนีมิงกูกู ชะนีเอี่ยมดำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าเพื่อนำอวัยวะไปทำยาบำรุงกำลัง
และแหล่งอาศัยถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : การจัดการเขตอนุรักษ์ แนวเชื่อมต่อของต้นไม้อาศัย
และชุมชนมีส่วนร่วม

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Macaca assamensis* ลิงไ้เงี้ยว
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าเพื่อนำอวัยวะไปทำยาบำรุงกำลัง
และแหล่งอาศัยถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : การจัดการเขตอนุรักษ์ แนวเชื่อมต่อของต้นไม้อาศัย
และชุมชนมีส่วนร่วม

กลุ่ม Caprinae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Naemorhedus evansi* กวางผา
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การบุกรุกถางป่า และการล่าเพื่อเอาไขมันและไขกระดูก
ไปทำน้ำมันและยา
แนวทางการจัดการ : เสริมประสิทธิภาพในการลาดตระเวนเพื่อลดภัยคุกคาม
ด้านการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Capricornis maritimus* เลียงผาเหนือ เลียงผาขาดง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การบุกรุกถางป่า และการล่าเพื่อเอาไขมันและไขกระดูก
ไปทำน้ำมันและยา
แนวทางการจัดการ : เสริมประสิทธิภาพในการลาดตระเวนเพื่อลดภัยคุกคาม
ด้านการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Capricornis sumatraensis* เลียงผาใต้ เลียงผาขาดำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การถูกล่าไปทำเป็นยาสมุนไพรจีน และแหล่งที่อยู่อาศัย
ถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : เสริมประสิทธิภาพในการลาดตระเวนเพื่อลดภัยคุกคาม
ด้านการล่า

กลุ่ม Deer

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rusa unicolor* กวางป่า
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า และการสูญเสียแหล่งอาศัย
แนวทางการจัดการ : เสริมประสิทธิภาพในการลาดตระเวนเพื่อลดภัยคุกคาม
ด้านการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rucervus eldii* ละอง ละมั่ง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า และการสูญเสียแหล่งอาศัย
แนวทางการจัดการ : เสริมประสิทธิภาพในการลาดตระเวนเพื่อลดภัยคุกคาม
ด้านการล่า

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Axis porcinus* เนื้อทราย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 19 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix III
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า และการสูญเสียแหล่งอาศัย
แนวทางการจัดการ : เสริมประสิทธิภาพในการลาดตระเวนเพื่อลดภัยคุกคามด้านการล่า

กลุ่ม Bat

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Craseonycteris thonglongyai* ค้างคาวคุณกิตติ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัยถูกรบกวนจากนักท่องเที่ยว รวมถึงการเผาป่าในช่วงผสมพันธุ์
แนวทางการจัดการ : การมีส่วนร่วมของชุมชนและเจ้าของพื้นที่เพื่อปกป้องคุ้มครองถิ่นอาศัย

กลุ่ม Small mammal

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Niviventer hinpoon* หนูขนสั้นเขาหินปูน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัย ปัญหาสารเคมี และสัตว์เลี้ยงในพื้นที่ธรรมชาติ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพระบบนิเวศเขาหินปูน

กลุ่ม Small carnivore

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cynogale bennettii* อีเห็นน้ำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่าเพื่อประกอบอาหาร
แนวทางการจัดการ : รักษาสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต และขยายพันธุ์

กลุ่ม Otter

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Lutra sumatrana* นากใหญ่จมูกขน นากใหญ่หัวปลาคุก
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัยลดลง การขยายตัวของชุมชน และกิจกรรมของมนุษย์
แนวทางการจัดการ : รักษาสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต และขยายพันธุ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Lutrogale perspicillata* นากใหญ่ขนเรียบ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 22 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัยลดลง การขยายตัวของชุมชน และกิจกรรมของมนุษย์
แนวทางการจัดการ : รักษาสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต และขยายพันธุ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Aonyx cinerea* นากเล็กเล็บสั้น
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 21 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัยลดลง การขยายตัวของชุมชน
และกิจกรรมของมนุษย์
แนวทางการจัดการ : รักษาสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต
และขยายพันธุ์

กลุ่ม Canid

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cuon alpinus* หมานใน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 24 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัย และแหล่งอาหาร
แนวทางการจัดการ : การจัดการประชากรและถิ่นที่อยู่อาศัยและประชากรเหยื่อ

กลุ่ม Tapir

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Tapirus indicus* สมเสร็จ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : สูญเสียแหล่งอาศัย
แนวทางการจัดการ : การจัดการประชากรและถิ่นที่อยู่อาศัย

กลุ่ม Bear

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ursus thibetanus* หมีควาย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่าเพื่อค้าและบริโภค รวมถึงแหล่งอาศัยถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : รักษาพื้นที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันการออกนอกพื้นที่

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Helarctos malayanus* หมีหมา หมีคน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่าเพื่อค้าและบริโภค รวมถึงแหล่งอาศัยถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : รักษาพื้นที่อยู่อาศัยเพื่อป้องกันการรบกวนพื้นที่

กลุ่ม Asian Elephant

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Elephas maximus* ช้าง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 20 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การล่า สูญเสียถิ่นอาศัย และความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับช้าง
แนวทางการจัดการ : รักษาพื้นที่อนุรักษ์ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

4.2 นก

ผลการคัดเลือกชนิดพันธุ์นกที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ พบว่า ชนิดพันธุ์นกที่มีลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อยู่ในระดับสูง - ปานกลาง **จำนวน 33 ชนิด** ประกอบด้วย

- กลุ่มนกแก้วแล้ว (Pittidae) จำนวน 1 ชนิด คือ นกแก้วแล้วทองดำ
- กลุ่มเหยี่ยว และนกอินทรี (Acciptridae) จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ เหยี่ยวปลาใหญ่หัวเทา พญาแร้ง อีแร้งเทาหลังขาว และอีแร้งสีน้ำตาล
- กลุ่มนกกกระแตผี (Burhinidae) จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ นกกกระแตผีชายหาด และนกกกระแตผีใหญ่
- กลุ่มนกกกระสา และนกกตะกรุม (Ciconiidae) จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ นกกกระสาคอขาว นกกกระสาคอดำ นกกกระสาคอขาวปากแดง และนกกตะกรุม
- กลุ่มนกชายเลน และนกปากซ่อม (Scolopacidae) จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ นกชายเลนปากช้อน และนกหัวโตมลายู
- กลุ่มนกกะเรียน (Gruidae) จำนวน 1 ชนิด คือ นกกะเรียนไทย
- กลุ่มไก่ฟ้า นกกระทาและนกคุ้ม (Phasianidae) 3 ชนิด ได้แก่ ไก่จุก ไก่ฟ้าหน้าเขียว และไก่ฟ้าหางลายขวาง
- กลุ่มนกนางนวล และนกนางนวลแกลบ (Laridae) จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ นกนางนวลแกลบสีกุกหลาบ และนกนางนวลแกลบแม่น้ำ
- กลุ่มนกเงือก (Bucerotidae) จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ นกเงือกคอแดง นกเงือกปากย่น นกเงือกสีน้ำตาล นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว นกเงือกดำ นกเงือกหัวแรด นกชนหิน และนกเงือกกรมช้างปากเรียบ
- กลุ่มเป็ดและห่าน (Anatidae/Dendrocygnidae) จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ เป็ดก่า และเป็ดหงส์
- กลุ่มนกเด้าลม และนกเด้าดิน (Motacillidae) จำนวน 1 ชนิด คือ นกเด้าลมแม่น้ำโขง
- กลุ่มนกกินแมลง และนกกระราง (Tumaliidae) จำนวน 1 ชนิด คือ นกจู้เดินเขาหินปูน
- กลุ่มนกจาบปีกอ่อนเล็ก (Fringillidae) จำนวน 1 ชนิด คือ นกจาบปีกอ่อนนอกเหลือง
- กลุ่มนกแสก (Tytonidae) จำนวน 1 ชนิด คือ นกแสกทุ่งหญ้า

กลุ่มนกแก้วแล้ว Pittidae

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Pitta gurneyi* นกแก้วแล้วท้องดำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียถิ่นอาศัย และการขยายตัว
จากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

กลุ่มเหยี่ยวและนกอินทรี Acciptridae

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ichthyophaga ichthyaetus* เหยี่ยวปลาใหญ่หัวเทา
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัยแหล่งสร้างรังวางไข่
และการขาดแคลนอาหาร
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัย และชนิดพันธุ์เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Sarcogyps calvus* พญาแร้ง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งสร้างรังวางไข่ และการกินซากสัตว์ป่า
ที่มีสารพิษตกค้าง
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัย และชนิดพันธุ์เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Gyps bengalensis* อีแร้งเทาหลังขาว
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สพ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งสร้างรังวางไข่ และการกินซากสัตว์ป่าที่มีสารพิษตกค้าง
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัย และชนิดพันธุ์เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Gyps tenuirostris* อีแร้งสีน้ำตาล
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สพ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งสร้างรังวางไข่ และการกินซากสัตว์ป่าที่มีสารพิษตกค้าง
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัย และชนิดพันธุ์เพื่อปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

กลุ่มนกกกระแตผี Burhinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Esacus neglectus* นกกกระแตผีชายหาด
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), CR (สพ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ชายฝั่งทะเล และกิจกรรมของนักท่องเที่ยว
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัย ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Esacus recurvirostris* นกกระแตมีใหญ่
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำ และการสูญเสียแหล่งอาศัย
และสร้างรังวางไข่
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัย ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

กลุ่มนกระสาและนกตะกรุม Ciconiidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Leptoptilos javanicus* นกตะกรุม
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัยและสร้างรังวางไข่
และการล่าเป็นอาหาร
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัย เพาะเลี้ยงชนิดพันธุ์และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ciconia episcopus* นกกระสาคอขาว
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงของสภาพแหล่งอาศัย
และแหล่งสร้างรังวางไข่
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัย เพาะเลี้ยงชนิดพันธุ์และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ciconia stormi* นกกระสาคอขาวปากแดง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียป่าที่เป็นแหล่งอาศัยและแหล่งสร้างรังวางไข่
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัย เพาะเลี้ยงชนิดพันธุ์และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ephippiorhynchus asiaticus* นกกระสาอศิตา
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EW (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย และการล่า
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัย เพาะเลี้ยงชนิดพันธุ์และปล่อยคืนสู่ธรรมชาติ

กลุ่มนกชายเลนและนกปากซ่อม Scolopacidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Calidris pygmaea* นกชายเลนปากซ่อม
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินตามแนวชายฝั่ง และถูกล่า
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ชุ่มน้ำและวางไข่

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Charadrius peronii* นกหัวโตมลายู
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงสภาพหาดทรายชายฝั่ง และการคุกคามจากพืชต่างถิ่น
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ชุ่มน้ำและวางไข่

กลุ่มนกกระเรียน Gruidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Grus Antigone* นกกระเรียนไทย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงสภาพหนองน้ำ และการใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

กลุ่มไกฟ้า นกกระทาและนกคุ่ม Phasianidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rollulus rouloul* ไก่จุก
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix III
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัยและสร้างรังวางไข่ และการถูกล่า
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุม และปกป้องการบุกรุกถิ่นอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Lophura ignita* ไก่ฟ้าหน้าเขียว
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix III
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัยและสร้างรังวางไข่ และการถูกล่า
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุม และปกป้องการบุกรุกถิ่นอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Symyaticus humiae* ไก่ฟ้าหางลายขวาง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัยและสร้างรังวางไข่ และการถูกล่า
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุม และปกป้องการบุกรุกถิ่นอาศัย

กลุ่มนกนางนวลและนกนางนวลเกลบ Laridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Sterna dougallii* นกนางนวลเกลบสีกุหลาบ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ยังไม่ได้รับความสำคัญในด้านการบริหารจัดการ แหล่งสร้างรังวางไข่
แนวทางการจัดการ : ควบคุมการบุกรุกพื้นที่อาศัยและวางไข่ของนก

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Sterna aurantia* นกนางนวลแกลบแม่น้ำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำ และการสูญเสียแหล่งหินในลำน้ำโขง
แนวทางการจัดการ : ควบคุมการบุกรุกพื้นที่อาศัยและวางไข่ของมัน

กลุ่มนกเงือก Bucerotidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Aceros nipalensis* นกเงือกคอแดง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า
แนวทางการจัดการ : พื้นที่พรองรั้ง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และป้องกันการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Aceros corrugatus* นกเงือกปากย่น
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า
แนวทางการจัดการ : พื้นที่พรองรั้ง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และป้องกันการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Anorrhinus tickelli* นกเงือกสีน้ำตาล
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า
แนวทางการจัดการ : พื้นที่พรองรั้ง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และป้องกันการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Anorrhinus austeni* นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า

แนวทางการจัดการ : ปั้นฟูโพรงรัง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และปกป้องการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Anthracoceros malayanus* นกเงือกดำ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า

แนวทางการจัดการ : ปั้นฟูโพรงรัง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และปกป้องการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhyticeros subruficollis* นกเงือกกรมช้างปากเรียบ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า

แนวทางการจัดการ : ปั้นฟูโพรงรัง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และปกป้องการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhinoplax vigil* นกชนหิน

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า

แนวทางการจัดการ : ปั้นฟูโพรงรัง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และปกป้องการล่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Buceros rhinoceros* นกเงือกหัวแรด
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การขาดแคลนต้นไม้ที่เหมาะสมในการสร้างรัง และการค้าขายสัตว์ป่า
แนวทางการจัดการ : ปั้นฟูโพรงรัง สนับสนุนการสร้างรังเทียม และปกป้องการล่า

กลุ่มเป็ดและห่าน Anatidae/Dendrocygnidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Asarcornis scutulata* เป็ดกำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัย แหล่งอาหาร และแหล่งสร้างรังวางไข่
แนวทางการจัดการ : จัดทำแผนฟื้นฟูชนิดพันธุ์นอกถิ่นอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Sarkidiornis melanotos* เป็ดหงส์
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียแหล่งอาศัย แหล่งอาหาร และแหล่งสร้างรังวางไข่
แนวทางการจัดการ : จัดทำแผนฟื้นฟูชนิดพันธุ์นอกถิ่นอาศัย

กลุ่มนกเด้าลมและนกเด้าดิน Motacillidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Motacilla samveasnae* นกเด้าลมแม่น้ำโขง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), NT (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเปลี่ยนแปลงระดับน้ำ และการสูญเสียแ่งหินในลำน้ำโขง
แนวทางการจัดการ : กำหนดให้พื้นที่ที่มีชนิดพันธุ์อาศัยอยู่เป็นเขตคุ้มครองทางสิ่งแวดล้อม

กลุ่มนกกินแมลงและนกกระราง *Tumaliidae*

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Turdinus Calcicola* นกจูดั้นเขาหินปูน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถิ่นอาศัยถูกสัมปทาน และถูกล่าจากสัตว์เลี้ยง
ที่ถูกล่ามาปล่อยทิ้ง
แนวทางการจัดการ : กำหนดให้พื้นที่ที่มีชนิดพันธุ์อาศัยอยู่เป็นเขตคุ้มครอง
ทางสิ่งแวดล้อม

กลุ่มนกจาบปีกอ่อนเล็ก *Fringillidae*

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Emberiza aureola* นกจาบปีกอ่อนนอกเหลือง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : สูญเสียถิ่นอาศัยและแหล่งอาหาร จากการใช้สารเคมี
ในพื้นที่เกษตร
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการลดใช้สารเคมี

กลุ่มนกแสก *Tytonidae*

- ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Tyto longimembris* นกแสกทุ่งหญ้า
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 24 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเผาทุ่งหญ้า การใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร
และการรุกรานของพืชต่างถิ่น
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัย และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการลดใช้สารเคมี

4.3 สัตว์เลี้ยงลูก

ผลการคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์เลี้ยงลูกที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ พบว่า ชนิดพันธุ์สัตว์เลี้ยงลูกที่มีลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อยู่ในระดับสูง - ปานกลาง จำนวน 25 ชนิด ประกอบด้วย

- กลุ่มเต่าทะเล จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ เต่ามะเฟือง และเต่าหญ้าตาแดง
- กลุ่มเต่าแม่น้ำ จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ เต่าจาน เต่ากะอาน และเต่าลายตีนเป็ด
- กลุ่มเต่าบก จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ เต่าเตี๋ย เต่าหกดำ และเต่าหกเหลือง
- สัตว์เลี้ยงลูกานกภูเก็ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ งูเขียวหางไหม้ภูเก็ และตุ๊กกายภูเก็
- สัตว์เลี้ยงลูกานขาหีนปุนสระบุรี จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ตุ๊กแกป่าสระบุรี และตุ๊กแกวีรยุทธ
- สัตว์เลี้ยงลูกานป่าเมฆเขานัน จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ กิ้งก่าห้วยวเขานัน และจิ้งเหลนเขานัน
- กลุ่มตะพาบ จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ ตะพาบมานลาย ตะพาบมานลายพม่า และตะพาบหัวกบ
- กลุ่มเขาสามร้อยยอด จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ จิ้งจกดินสามร้อยยอด ตุ๊กกายสามร้อยยอด จิ้งจกนิ้วยาวสามร้อยยอด และงูเขียวหางไหม้
- กลุ่มตะกวด จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ ตะกวด และเหี้ย
- สัตว์เลี้ยงลูกานอื่น ๆ จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ แย้สงขลา และตะกอง

กลุ่มเต่าทะเล

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Dermochelys coriacea* เต่ามะเฟือง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่หาดทราย (แหล่งวางไข่) ถูกรบกวนจากกิจกรรม
ท่องเที่ยวชายทะเล
แนวทางการจัดการ : ควบคุมการรบกวนและทำลายแหล่งวางไข่

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Lepidochelys olivacea* เต่าหญ้า เต่าหญ้าตาแดง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่หาดทราย (แหล่งวางไข่) ถูกรบกวนจากกิจกรรม
ท่องเที่ยวชายทะเล
แนวทางการจัดการ : ควบคุมการรบกวนและทำลายแหล่งวางไข่

กลุ่มเต่าปากแม่น้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Batagur baska* เต่าจันทน์ เต่ากะอาน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การเก็บไข่เพื่อการบริโภค ตลอดจนพื้นที่หาดทรายวางไข่
ถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : กำหนดแหล่งวางไข่เป็นพื้นที่คุ้มครองฯ
และฟื้นฟูประชากรในธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Batagur affinis* เต่ากะอาน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถูกล่าเอาไปทำเป็นอาหารหรือเชื่อว่าเป็นยาบำรุง
แนวทางการจัดการ : กำหนดแหล่งวางไข่เป็นพื้นที่คุ้มครองฯ
และฟื้นฟูประชากรในธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Batagur borneoensis* เต่าลายตีนเป็ด
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถูกล่าเอาไปทำเป็นอาหารหรือเชื่อว่าเป็นยาบำรุง
แนวทางการจัดการ : กำหนดแหล่งวางไข่เป็นพื้นที่คุ้มครองฯ
และฟื้นฟูประชากรในธรรมชาติ

กลุ่มเต่าบก

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Manouria impressa* เต่าเตี้ย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การจับเนื้อและไข่เป็นอาหาร และอวัยวะภายในสกัดน้ำมัน
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัยและประชากรในธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Manouria emys phryeri* เต่าหกดำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 23 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การจับเนื้อและไข่เป็นอาหาร และอวัยวะภายในสกัดน้ำมัน
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัยและประชากรในธรรมชาติ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Manouria emys emys* เต่าหกเหลี่ยม
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 23 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การจับเนื้อและไข่เป็นอาหาร และอวัยวะภายในสกัดน้ำมัน
แนวทางการจัดการ : ฟื้นฟูถิ่นอาศัยและประชากรในธรรมชาติ

กลุ่มสัตว์เลื้อยคลานภูเก็ต

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Trimeresurus phuketensis* งูเขียวหางไหม้ภูเก็ต
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัยถูกรบกวนจากกิจกรรมการท่องเที่ยว และถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตร
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการควบคุม และปกป้องพื้นที่อาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cyrtodactylus phuketensis* ตุ๊กกายภูเก็ต
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), LC (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัยถูกรบกวนจากกิจกรรมการท่องเที่ยว และถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่เกษตร
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการควบคุม และปกป้องพื้นที่อาศัย

กลุ่มสัตว์เลื้อยคลานเขาหินปูน

อำเภอพระพุทธบาท, อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cyrtodactylus chanhomeae* ตุ๊กแกป่าสระบุรี
ตุ๊กกายสระบุรี

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัย (เขาหินปูน) ถูกทำลาย และการจับ
และส่งออกเป็นสัตว์เลี้ยง

แนวทางการจัดการ : กำหนดพื้นที่อาศัยเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Gekko lauachindai* ตุ๊กแกวิรุญตี

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : แหล่งอาศัย (เขาหินปูน) ถูกทำลาย และการจับ
และส่งออกเป็นสัตว์เลี้ยง

แนวทางการจัดการ : กำหนดพื้นที่อาศัยเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

กลุ่มสัตว์เลื้อยคลานป่าเมฆเขานัน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Pseudocalotes khaonanensis* กิ้งก่าหัวยาวเขานัน
กิ้งก่าหัวยาวป่าเมฆ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่อาศัยมีขนาดเล็กมาก ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์
หากพื้นที่ถูกทำลาย

แนวทางการจัดการ : จำกัดและควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว
และจัดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Larutia nubisilvicola* จิ้งเหลนเขานัน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่อาศัยมีขนาดเล็กมาก ซึ่งเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์
หากพื้นที่ถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : จำกัดและควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว
และจัดประชาสัมพันธ์ให้ความรู้

กลุ่มตะพาบขนาดใหญ่

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Chitra chitra* ตะพาบมันลาย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถูกจับมาขายเพื่อเป็นสัตว์เลี้ยง
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัยและประชากร

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Chitra vandijki* ตะพาบมันลายพม่า
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถูกจับมาขายเพื่อเป็นสัตว์เลี้ยง
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัยและประชากร

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Pelochelys cantorii* ตะพาบหัวทาบ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix II
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : มีประชากรน้อยมาก จนถูกจัดให้เป็นสัตว์น้ำคุ้มครอง
ของกรมประมง
แนวทางการจัดการ : พื้นที่ถิ่นอาศัยและประชากร

กลุ่มสัตว์เลื้อยคลานสามร้อยยอด

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Dixonius kaweesaki* จิ้งจกดินสามร้อยยอด

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), NT (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่ถูกรบกวนจากการท่องเที่ยว

แนวทางการจัดการ : ฝั้าระวังการรุกรานของสัตว์เลี้ยง และกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cyrtodactylus samroiyo* ตุ๊กกายสามร้อยยอด

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), NT (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่ถูกรบกวนจากการท่องเที่ยว

แนวทางการจัดการ : ฝั้าระวังการรุกรานของสัตว์เลี้ยง และกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cnemaspis lineogularis* จิ้งจกนิ้วยาวสามร้อยยอด

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), NT (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่ถูกรบกวนจากการท่องเที่ยว

แนวทางการจัดการ : ฝั้าระวังการรุกรานของสัตว์เลี้ยง และกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Trimeresurus cf. venustus* งูเขียวหางไหม้

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), NT (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่ถูกรบกวนจากการท่องเที่ยว

แนวทางการจัดการ : ฝั้าระวังการรุกรานของสัตว์เลี้ยง และกิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่

กลุ่มตะกวด

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Varanus nebulosus* (GRAY, 1831) ตะกวด
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), LC (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถูกล่ามาใช้เป็นส่วนประกอบยารักษาโรค
แนวทางการจัดการ : กำหนดพื้นที่ที่มีสภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Varanus salvator macromaculatus* เหี้ย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), LC (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถูกล่ามาใช้เป็นส่วนประกอบยารักษาโรค
แนวทางการจัดการ : กำหนดพื้นที่ที่มีสภาพเหมาะสมเป็นพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

สัตว์เลื้อยคลานอื่น ๆ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Leiolepis bohmei* แย้สงขลา
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 35 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง, CITES: Appendix I
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถิ่นอาศัยถูกรบกวนและถูกทำลายโดยกิจกรรมของมนุษย์
แนวทางการจัดการ : ศึกษาวิจัยด้านการเพาะพันธุ์นอกถิ่นอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Physignathus cocincinus* ตะกวด
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถิ่นอาศัยและพื้นที่วางไข่ถูกรบกวนและถูกทำลายโดยกิจกรรมของมนุษย์
แนวทางการจัดการ : ศึกษาวิจัยด้านการเพาะพันธุ์นอกถิ่นอาศัย

4.4 สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

ผลการคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ พบว่า ชนิดพันธุ์สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกที่มีลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อยู่ในระดับสูง - ปานกลาง **จำนวน 17 ชนิด** ประกอบด้วย

- กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกป่าดิบชื้นมลายู จำนวน 2 ชนิด ได้แก่ กบทูตมลายู และปาดขาลาย
- กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพื้นที่สูง จำนวน 9 ชนิด ได้แก่ กบภูหลวง กบสีชมพู กบชะง่อนผาภูหลวง กบดอยช้าง กบดอยหมักเกอร์ กระทั่งดอยลังกา กระทั่งภูหลวง กระทั่งเหนือ และอิงกรายหนั่งปุมดอยสะเก็ด
- สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกอื่น ๆ จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ กบป่าพรุ คางคกห้วยสยาม กบชะง่อนผาเขาใหญ่ กบเขาท้องลาย กบอหนามจันทบุรี และอิงปากขวด

กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกป่าดิบชื้นมลายู

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Limnonectes malesianus* กบตุ่มมลายู
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แอ่งพรุในป่าดิบชื้นมีพื้นที่และจำนวนน้อย
แนวทางการจัดการ : ศึกษาวิจัยด้านการเพาะพันธุ์นอกถิ่นอาศัย

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhacophorus robinsonii* ปาดขาลาย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), LC (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : แอ่งพรุในป่าดิบชื้นมีพื้นที่และจำนวนน้อย
แนวทางการจัดการ : ศึกษาวิจัยด้านการเพาะพันธุ์นอกถิ่นอาศัย

กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกพื้นที่สูง

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Babina lini* กบภูเขาหลวง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rana johnsi* กบสีชมพู
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Odorrana aureola* กบชะง่อนผาภูหลวง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 24 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Nanorana aenea* กบดอยช้าง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การจับนำมาบริโภคเป็นอาหาร และถิ่นอาศัยถูกบุกรุกเพื่อการเกษตร
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Odorrana schmackeri* กบดอยขี้มกเกอร์
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Tylotriton anguliceps* กระทั่งดอยลังกา
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 24 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), NE (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร และปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Tylotriton panhai* กระทั่งภูหลวง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), LC (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร และปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Tylototriton uyenoii* กระต่าเงื่อน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), LC (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การใช้สารเคมีในพื้นที่เกษตร และปนเปื้อนลงในแหล่งน้ำ
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Leptotalax zhangyapingi* อึ่งกรายหนังปุ่มดอยสะเก็ด
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 24 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), DD (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกอื่น ๆ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Limnonectes paramacrodon* กบป่าพรุ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : พื้นที่ป่าพรุถูกบุกรุกและถูกทำลาย
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Abavorana luctuosa* กบเข่าทองลาย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ansonia siamensis* คางคกห้วยสยาม
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Odorrana indepressa* กบชะง่อนผาเขาใหญ่
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Quasipaa fasciculispina* กบอกหนามจันทบุรี
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 25 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : สำรวจ ศึกษาวิจัยประชากร และนิเวศวิทยา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Glyphoglossus molossus* อึ่งปากขวด
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), NT (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การจับเพื่อบริโภค ในช่วงฤดูผสมพันธุ์
แนวทางการจัดการ : กำหนดถิ่นอาศัยเป็นพื้นที่คุ้มครองฯ ควบคุมการจับ
ในฤดูผสมพันธุ์

4.5 ปลา

ผลการคัดเลือกชนิดพันธุ์ปลาที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ พบว่า ชนิดพันธุ์ปลาที่มีลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์อยู่ในระดับสูง - ปานกลาง **จำนวน 73 ชนิด** ประกอบด้วย

- กลุ่มปลาค้างคาวติดหิน และปลาต้นน้ำ จำนวน 13 ชนิด เช่น ค้างคาวติดหินดอยภูคา ค้างคาวน้ำยวม ค้างคาวนาคะเสถียร ค้างคาวดอยอินทนนท์ ค้างคาวทุ่งช้าง ติดหิน ผีเสื้อติดหิน เป็นต้น
- กลุ่มปลาถ้ำลุ่มคลองชมพู จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ พลงงถ้ำ ค้อถ้ำพระไทรงาม และค้อถ้ำ
- กลุ่มปลาพรุ จำนวน 11 ชนิด ได้แก่ หมอจำปะ กัดน้ำแดง ชะโอนพรุ กริมแรด จิมพินจระเข้แคะพรุ หัวตะก้วยักษ์ หวีเทศพรุ ตุม ปักเป้าท้องดาชาย กระตี่มุก และ ชิวข้างขวาน
- กลุ่มปลาแนวปะการัง จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ นกแก้วหัวค้อน นกขุนทองหัวโหนก นโปเลียน กะรังหน้าจอน มังกรบิน กะรังแดงจุดฟ้า หมอทะเล เล ม้าน้ำหางลาย และม้าน้ำหนามยาว
- กลุ่มฉลาม และกระเบนที่สำคัญกับการท่องเที่ยว จำนวน 25 ชนิด เช่น ฉลามหัวบาตร โรนิน โรนินจุดขาว ฉลามครีบดำ ฉลามวาฬ กระเบนลายเสือดาว เป็นต้น
- กลุ่มปลาในแม่น้ำบางปะกง และสาขาหลัก จำนวน 5 ชนิด ได้แก่ สายยู ตะโกกหน้าสั้น กระเบนลาย กระเบนน้ำจืดขาว และกดยิ้ม
- ปลาอื่น ๆ จำนวน 8 ชนิด ได้แก่ กระเบนบัว กระเบนราหู ชิวสมพงษ์ กัดมหาชัย กัดกระบี่ ก้างพระร่วง น้ำหมึกชุมพร และน้ำหมึกแคว

กลุ่มปลาค้างคาวติดหิน และปลาดินน้ำ

Vithayanan, Chavalt

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis colurus* ค้างคาวติดหินดอยภูคา

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

Vithayanan, Chavalt - 08.02.10

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis heteropogon* ค้างคาวน้ำยม

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

Vithayanan, Chavalt - 08.02.10

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis nakasathiani* ค้างคาวนาคะเสถียร

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

www.siamensis.org

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis siamensis* ค้างคาวดอยอินทนนท์

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

Vithayanan, Chavalt

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis lacinius* ค้างคาวติดหินน้ำปาย

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis sudarai* ค้างคาว อ. สุรพล
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis suraswadii* ค้างคาวดอยตุง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis tenuicauda* ค้างคาวหุ้งช้าง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Oreoglanis vicinus* ค้างคาวศิลาเพชร
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Schistura pridii* ปล้องทองปรีดี
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Exostoma effrenum* ติดหิน

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Exostoma peregrinator* ติดหิน

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Hemimyzon nanensis* มีเสื่อติดหิน

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : -

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

กลุ่มปลาถ้ำลุ่มคลองชมพู Klong Chompu basin fishes

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Neolissochilus subterraneus* พลวงถ้ำ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : ถิ่นอาศัยถูกรบกวน

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Schistura deansmarti* ค้อถ้ำพระโทรงาม
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถิ่นอาศัยถูกรบกวน
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Schistura spiesi* ค้อถ้ำ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าคุ้มครอง
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถิ่นอาศัยถูกรบกวน
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

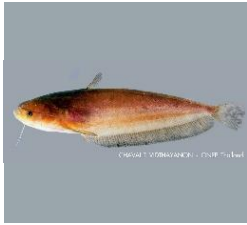
กลุ่มปลาพรุ Peat fishes

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Belontia hasselti* หมอจำปะ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Betta pi* กัดน้ำแดง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ompok fumidus* ซะโอินพรุ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Parosphromenus paludicola* กริมแรต
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Indostomus crocodilus* จิมพันจระเข้แคระพรุ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Luciocephalus pulcher* หัวตะกั่วยักษ์
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Pseudeutropius indigenus* หวีเกศพรุ
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Puntioplites bulu* ตุม
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 26 (ปานกลาง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Tetraodon palembangensis* ปีกเป่าห้องดำข้าย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Trichopodus leeri* กระตี่มูก
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Trigonostigma heteromorpha* ชิวข้างขวาน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : -
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม และการตั้งเขตอนุรักษ์

กลุ่มปลาแนวปะการัง Coral reef fishes

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Bolbometopon muricatus* นกแก้วหัวค้อน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cheilinus undulatus* นกขุนทองหัวโหนกนโปเลียน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Cromileptes altivelis* กระังหน้างอน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), EN (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Pegasus latemarius* มังกรบิน
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Plectropomus areolatus* กระริงแดงจุดฟ้า
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 27 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Epinephelus lanceolatus* หมอทะเล
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

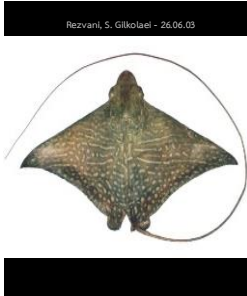

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Hippocampus comes* ม้าน้ำหางลาย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Hippocampus histrix* ม้าน้ำหนามยาว
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 30 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การทำลายและรบกวนแหล่งอาศัย และการเปลี่ยนแปลงทางภูมิอากาศ
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

กลุ่มฉลาม และกระเบนที่สำคัญกับการท่องเที่ยว Shark/ecotourism

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Aetomylaeus maculatus* กระเบนนกจูดขาว

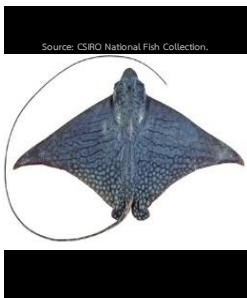
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Aetomylaeus vespertilio* กระเบนนกรางกะเส

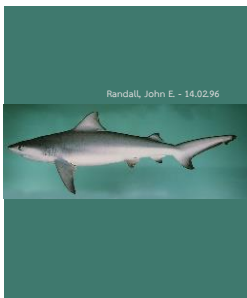
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Carcharhinus leucas* ฉลามหัวบาตร

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Galeocerdo cuvier* ฉลามเสือ

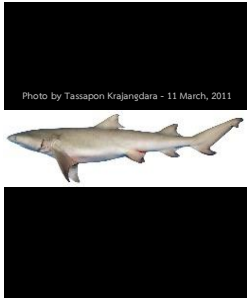
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Negaprion acutidens* ฉลามทราย

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhina ancylostoma* โรนิน กระเบนท้องน้ำ

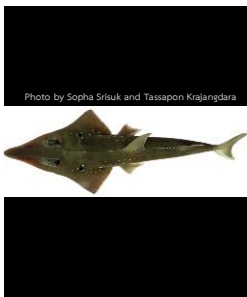
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhynchobatus australiae* โรนินจุดขาว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhynchobatus laevis* โรนินจมูกเรียบ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhynchobatus palpebratus* โรนันคิ้วขาว

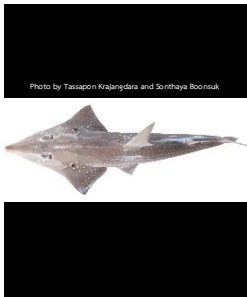
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhynchobatus springeri* โรนันจุดขาวใหญ่

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Stegostoma fasciatum* ฉลามเสือดาว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Carcharhinus albimarginatus* ฉลามปลายครีบขาว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 34 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Carcharhinus amblyrhynchos* ฉลามครีบดำใหญ่

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Carcharhinus amboinensis* ฉลามตาเล็ก

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : DD (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Carcharhinus melanopterus* ฉลามครีบดำ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Mobula japonica* กระเบนปีศาจหางหนาม

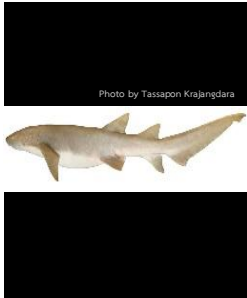
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NT (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Nebrius ferrugineus* ฉลามซีเซา

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Himantura pastinacoides* กระเบนบัว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Manta alfredi* กระเบนราหู

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Manta birostris* กระเบนราหู

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

By Surlyanun
www.siamensis.org

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Rhincodon typus* ฉลามวาฬ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : สัตว์ป่าสงวน

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

Photo by Mintri Sunontha and Tassapon Krajangdara

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Taeniurops meyeri* กระเบนลายหินอ่อน

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

Photo by Vachira Sodop and Tassapon Krajangdara

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Urogymnus asperimus* กระเบนขนุน

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

Photo by Tassapon Krajangdara

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Maculabatis gerrardi* กระเบนลายแมลงวัน

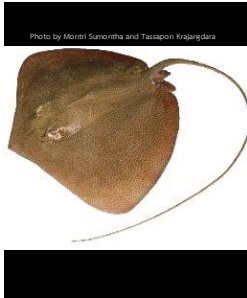
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Himantura leoparda* กระเบนธง

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การจับมากเกินไปในบางชนิด และนำไปเป็นปลาสวยงามในอควาเรียม

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการประมง และจัดตั้งเขตอนุรักษ์

กลุ่มปลาในแม่น้ำบางปะกง และสาขาหลัก

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Ceratoglanis pachynema* สายยู

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : มลภาวะจากโรงงาน บ้านเรือน และพื้นที่เกษตร
ส่งผลกระทบต่อถิ่นอาศัย

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Albulichthys albuloides* ตะโกกหน้าสั้น

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : มลภาวะจากโรงงาน บ้านเรือน และพื้นที่เกษตร
ส่งผลกระทบต่อถิ่นอาศัย

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Fluvitrygon oxyrhynga* กระเบนลาย

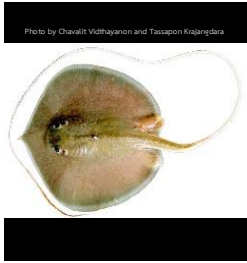
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : มลภาวะจากโรงงาน บ้านเรือน และพื้นที่เกษตร
ส่งผลกระทบต่อถิ่นอาศัย

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Fluvitrygon signifer* กระเบนน้ำจืดขาว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), EN (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : มลภาวะจากโรงงาน บ้านเรือน และพื้นที่เกษตร
ส่งผลกระทบต่อถิ่นอาศัย

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Batrachocephalus mino* กตอ้ม กตหัวกบ

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 31 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), VU (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : มลภาวะจากโรงงาน บ้านเรือน และพื้นที่เกษตร
ส่งผลกระทบต่อถิ่นอาศัย

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการจัดการอย่างมีส่วนร่วม ด้านการจับอย่างยั่งยืน

ปลาชนิดอื่น ๆ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Urogymnus aff. lobistomus* กระเบนบัว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 35 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : VU (IUCN), CR (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : คุณภาพน้ำในถิ่นอาศัยมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง

แนวทางการจัดการ : ดูแลและควบคุมมลภาวะทางน้ำแบบการจัดการลุ่มน้ำ
อย่างบูรณาการ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Urogymnus chaophraya* กระเบนราหู

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 35 (สูง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : EN (IUCN), CR (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : คุณภาพน้ำในถิ่นอาศัยมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง

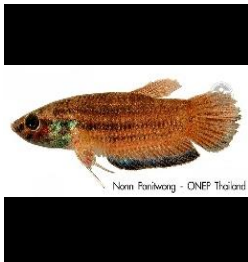
แนวทางการจัดการ : ดูแลและควบคุมมลภาวะทางน้ำแบบการจัดการลุ่มน้ำ
อย่างบูรณาการ

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Trigonostigma somphongsi* ชิวสมพงษ์
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 33 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียถิ่นอาศัย ปัญหาสถานะจากชุมชน และพื้นที่เกษตร
แนวทางการจัดการ : การเพาะขยายพันธุ์นอกถิ่นอาศัยหรือในถิ่นอาศัย ที่ปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Betta mahachaiensis* กัดมหาชัย
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 28 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : ถิ่นอาศัยถูกทำลาย กลายเป็นพื้นที่อุตสาหกรรม และพื้นที่ชุมชน
แนวทางการจัดการ : การเพาะขยายพันธุ์นอกถิ่นอาศัยหรือในถิ่นอาศัย ที่ปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Betta simplex* กัดกระป๋อง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 29 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : CR (IUCN), CR (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียถิ่นอาศัย
แนวทางการจัดการ : การเพาะขยายพันธุ์นอกถิ่นอาศัยหรือในถิ่นอาศัย ที่ปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมา

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Kryptopterus vitreolus* ก้างพระร่วง
ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 32 (สูง)
สถานภาพทางกฎหมาย : -
สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), VU (สผ. 2560)
สถานภาพการคุกคาม : การสูญเสียถิ่นอาศัย และการจับเพื่อส่งออกเป็นปลาสวยงาม
แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และจัดตั้งเป็นพื้นที่อนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Barilius ornatus* น้้าหมึกชุมพร

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 21 (ปานกลาง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : LC (IUCN), CR (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การรบกวนและสูญเสียถิ่นอาศัยจากกิจกรรมของมนุษย์

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และจัดตั้งเป็นพื้นที่อนุรักษ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ / ชื่อไทย : *Barilius signicaudus* น้้าหมึกแคว

ค่าคะแนน (ลำดับความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์) : 22 (ปานกลาง)

สถานภาพทางกฎหมาย : -

สถานภาพการอนุรักษ์ : NE (IUCN), NT (สผ. 2560)

สถานภาพการคุกคาม : การรบกวนและสูญเสียถิ่นอาศัยจากกิจกรรมของมนุษย์

แนวทางการจัดการ : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และจัดตั้งเป็นพื้นที่อนุรักษ์

5 บทสรุป

การคัดเลือกชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือก 5 เกณฑ์ ได้แก่ (1) มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญพันธุ์ หากไม่ได้รับการจัดการ (2) โอกาส/ความเป็นไปได้ ในการดำเนินการจัดการ (3) ระดับความสำคัญ เพราะบาง หายากของชนิด และระบบนิเวศ (4) ระดับความสำคัญต่อเศรษฐกิจ-สังคม และวัฒนธรรม (5) ระดับการได้รับการจัดการ (Management gap) และมีระดับคะแนนความสำคัญ 1-7 คะแนน และนำเสนอต่อที่ประชุม เพื่อระดมความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ครั้ง โดยที่ประชุมได้เห็นชอบกับรายชื่อชนิดพันธุ์ สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย จำนวน 181 ชนิด ประกอบด้วย กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม จำนวน 33 ชนิด เช่น ลิ่นจีน ลิ่นขาว วัวแดง โลมาอิรวดี เสือโคร่ง เป็นต้น กลุ่มนก จำนวน 33 ชนิด เช่น นกกระแตผิชายหาด นกกระสาคอขาว นกหัวโตมลายู นกนางนวลแกลบ แม่น้ำ กลุ่มนกเงือก เป็นต้น กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน จำนวน 25 ชนิด เช่น เต่ามะเฟือง ตุ๊กแกวิรุฬห์ เต่าदीอย ตะพาบหัวกบ ตุ๊กกายสามร้อยยอด เป็นต้น กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก จำนวน 17 ชนิด เช่น กบป่าพรุ กบภูหลวง กบดอยช้าง คางคกหัวย่นสยาม เป็นต้น กลุ่มปลา จำนวน 73 ชนิด เช่น กระเบนราหู ชิวสมพงษ์กัฒมหาชัย ก้างพระร่วง ฉลามหัวบาตร โรนิน โรนันจุดขาว เป็นต้น

ทั้งนี้ชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 181 ชนิด ดังกล่าว ได้นำไปจัดทำแผนจัดการปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย และเสนอต่อที่ประชุมเพื่อรับฟังความเห็น เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2561 ณ โรงแรม มิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น รายละเอียด แสดงในเอกสารวิชาการ **“แผนจัดการปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย”**

การประชุมรับฟัง
ความเห็น (วันที่ 19
มกราคม 2561)

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, 2553. ความหลากหลายทางชีวภาพ กู้วิกฤตชีวิตโลก. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ. 128 หน้า
- กลุ่มงานวิจัยสัตว์ป่า. 2553. สถานภาพของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดใหญ่ในประเทศไทย. สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, กรุงเทพฯ.
- กาญจนา และ ก้องเกียรติ. 2547. คู่มือจำแนกชนิดโลมาและวาฬในประเทศไทย. สถาบันวิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.
- ัญญา จั่นอาจ. 2546. คู่มือสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบกในเมืองไทย. ด่านสุทธา, กรุงเทพฯ. 175 หน้า.
- ประทีป ด้วงแค. 2548. บัญชีรายชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมเมืองไทย. ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. 2540. รายงานการประชุมเพื่อจัดสถานภาพทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย. กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2558. แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2558-2564. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. สรุปรูปแบบพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย : สัตว์มีกระดูกสันหลัง. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 112 หน้า

- Baillie, J. and B. Groombridge (eds). 1996. 1996 IUCN Red List of Threatened Animals. IUCN, Gland, Switzerland.
- Hilton-Taylor, C. (compiler). 2000. 2000 IUCN Red List of Threatened Species. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, U.K.
- IUCN. 1993. Draft IUCN Red List Categories. IUCN, Gland, Switzerland.
- IUCN. 1994. IUCN Red List Categories. Prepared by the IUCN Species Survival Commission. IUCN, Gland, Switzerland.
- IUCN. 2001. IUCN Red List Categories & Criteria version 3.1. IUCN Species Survival Commission, Gland, Switzerland and Cambridge, U.K.
- Oldfield, S., C. Lusty and A. MacKinven. 1998. The World List of Threatened Trees. World Conservation Press, Cambridge.

Websites:

<http://checklist.cites.org/#/en>

http://cmsdocs.s3.amazonaws.com/summarystats/2016-2_Summary_Stats_Page_Documents/2016_2_RL_Stats_Table_1.pdf

<http://www.fishbase.se/>

<http://www.iucnredlist.org/>

<http://www.orientalbirdimages.org/>

http://www.siamensis.org/species_index

<http://www.thaiwildlife.info/index.php>

<http://research.amnh.org/vz/herpetology/amphibia/?action=references&id=22806>

ภาคผนวก ก
ตารางการให้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลัง
ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม	
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5		
กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม										
1	<i>Manis pentadactyla</i>	ลิ่นจีน	CR	7	6	6	7	3	3	29
2	<i>Manis javanica</i>	ลิ่นชวา	EN	7	6	6	7	3	-	29
3	<i>Elephas maximus</i>	ช้าง	EN	1	7	5	4	3	-	20
4	<i>Bubalus bubalis</i>	ควายป่า	CR	7	7	7	5	4	-	30
5	<i>Bos javanicus</i>	วัวแดง วัวตัด	CR	4	7	6	4	4	-	25
6	<i>Rusa unicorn</i>	กวางป่า	VU	5	7	5	5	4	-	26
7	<i>Axis porcinus</i>	เนื้อทราย	EN	4	7	7	4	3	-	25
8	<i>Rucervus eldii</i>	สอง ส้ม	CR	4	6	2	6	1	-	19
9	<i>Tapirus indicus</i>	สมเสร็จ	CR	5	7	5	4	5	-	26
10	<i>Naemiothecus evansi</i>	กวางผา	CR	6	6	7	4	5	-	28
11	<i>Capricornis maritimus</i>	เสียงหนือ	VU	6	6	5	5	4	-	26
12	<i>Capricornis sumatraensis</i>	เสียงใต้	VU	6	6	5	5	4	-	26
13	<i>Balaenoptera edeni</i>	วาฬรูด้า	EN	5	7	5	6	4	-	27
14	<i>Orcella brevirostris</i>	โลมาหัวบาตรครีบหลัง โลมาอิรวดี	CR	6	7	6	4	1	-	24
15	<i>Dugong dugong</i>	พะยูน หนูน้า	CR	6	6	6	6	4	-	28
16	<i>Trachypithecus germaini</i>	ค้างคอง	EN	6	7	5	4	4	-	26

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม		
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	5.1 (ถ้ามี)		เกณฑ์ที่ 5 5.2 (ถ้ามี)	
17	<i>Hylobates pileatus</i>	ชะนีมณฑุ ชะนีเอี่ยมดำ	EN	6	7	6	4	5	-	5	28
18	<i>Macaca assamensis</i>	ลิงโง่เงาะ	EN	6	6	6	4	5	-	5	27
19	<i>Cynogale bennetii</i>	อีเห็นน้ำ	CR	7	2	6	3	7	-	7	25
20	<i>Panthera tigris</i>	เสือโคร่ง	EN	7	7	5	7	3	-	3	29
21	<i>Pionailurus viverrinus</i>	เสือปลา	EN	6	6	5	4	5	-	5	26
22	<i>Panthera pardus</i>	เสือดาว เสือด้า	EN	6	6	5	5	4	-	4	26
23	<i>Neofelis nebulosa</i>	เสीलายนแสบ	VU	6	6	5	4	5	-	5	26
24	<i>Pionailurus planiceps</i>	แมวป่าหัวแบน	CR	7	2	7	7	1	-	1	24
25	<i>Felis chaus</i>	แมวป่า เสือกระต่าย	CR	5	3	5	4	5	-	5	22
26	<i>Cuon alpinus</i>	หมาใน	VU	3	7	5	4	5	-	5	24
27	<i>Ursus thibetanus</i>	หมีควาย	EN	5	7	4	5	4	-	4	25
28	<i>Helarctos malayanus</i>	หมีหมา หมีคน	EN	5	7	4	5	4	-	4	25
29	<i>Lutra sumatrana</i>	นากใหญ่จมูกขน นากใหญ่หัวปลาคู	CR	6	5	6	3	7	-	7	27
30	<i>Lutrogale perspicillata</i>	นากใหญ่ขนเรียบ	VU	5	4	4	4	5	-	5	22
31	<i>Aonyx cinerea</i>	นากเล็กเล็บสั้น	VU	5	3	4	4	5	-	5	21
32	<i>Craseonycteris thonglongyai</i>	ค้างคาวคุดคุดติ	EN	6	7	5	4	4	-	4	26
33	<i>Niviventer himpooon</i>	หนูตานเลื่อนเขากินปูน	EN	6	7	5	4	4	-	4	26

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม		
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5			
กลุ่มนก											
				5.1	5.2 (ถ้ามี)	รวม					
1	<i>Pitta gurneyi</i>	นกตัวแล้วท้องดำ	CR	7	7	6	7	7	-	7	34
2	<i>Icthyophaga ichthyaetus</i>	เหยี่ยวปลาใหญ่หัวเทา	CR	7	7	7	7	6	-	6	34
3	<i>Sarcogyps calvus</i>	พญาแร้ง	CR	7	6	6	7	4	-	4	30
4	<i>Gyps bengalensis</i>	อีแร้งเทาหลังขาว	CR	7	6	6	7	4	-	4	30
5	<i>Gyps tenuirostris</i>	อีแร้งสีน้ำตาล	CR	7	6	6	7	4	-	4	30
6	<i>Esacus neglectus</i>	นกกระแต้ไชยหางดำ	CR	7	7	7	6	7	-	7	34
7	<i>Esacus recurvirostris</i>	นกกระแต้ใหญ่	CR	7	7	6	7	6	-	6	33
8	<i>Leptoptilos javanicus</i>	นาคะกะกูม	CR	6	6	7	5	7	-	7	31
9	<i>Ciconia episcopus</i>	นกกระสาดอกขาว	CR	7	7	6	7	7	-	7	34
10	<i>Ciconia stormi</i>	นกกระสาดอกขาวปากแดง	CR	7	7	6	7	6	-	6	33
11	<i>Ephippiorhynchus asiaticus</i>	นกกระสาคอดำ	EW	7	3	7	7	7	-	7	31
12	<i>Colidris pygmaea</i>	นกชายเลนปากช้อน	CR	7	6	6	7	7	-	7	33
13	<i>Charadrius peronii</i>	นกหัวโตเตลายุ	EN	6	6	7	6	7	-	7	32
14	<i>Grus antigone</i>	นกกระเรียนไทย	CR	7	7	5	6	6	-	6	31
15	<i>Rollulus rouloul</i>	ไถ่จุก	EN	7	7	5	4	6	-	6	29
16	<i>Lophura ignita</i>	ไถ่ฟ้าหน้าเขียว	CR	6	6	7	7	5	-	5	31
17	<i>Symaticus humiae</i>	ไถ่ฟ้าหางลายขวาง	EN	6	7	6	5	5	-	5	29
18	<i>Sterna dougalli</i>	นกกางเขนคอแลนสีฟ้าแถบ	EN	5	5	6	7	6	-	6	29
19	<i>Sterna aurantia</i>	นกกางเขนคอแลนแม่น้ำ	CR	3	6	7	5	7	-	7	28

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม	
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5 5.2 (ถ้ามี) 5.1		
20	<i>Aceros nipalensis</i>	นกเงือกคอแดง	EN	7	5	6	4	5	5	27
21	<i>Aceros corrugatus</i>	นกเงือกปากย่น	CR	7	5	6	4	5	5	27
22	<i>Anorrhinus tickelli</i>	นกเงือกสีน้ำตาล	VU	7	5	6	4	5	5	27
23	<i>Anorrhinus austeni</i>	นกเงือกสีน้ำตาลคอขาว	VU	7	5	6	4	5	5	27
24	<i>Anthracoceros malayanus</i>	นกเงือกดำ	CR	7	5	6	4	5	5	27
25	<i>Rhyticerus subruficollis</i>	นกเงือกกรมช้างปากเรียว	VU	7	5	6	4	5	5	27
26	<i>Rhinoplax vigil</i>	นกชนหิน	EN	5	7	7	7	5	-	31
27	<i>Buceros rhinoceros</i>	นกเงือกหัวแรด	EN	2	7	6	6	6	-	27
28	<i>Asicornis scutulata</i>	เขียดก่า	CR	5	7	6	6	7	-	31
29	<i>Sarkidiornis melanotos</i>	เขียดหงส์	CR	7	6	7	5	6	-	31
30	<i>Motacilla sarneseanae</i>	นกเด้าลมแม่น้ำโขง	NT	6	7	5	6	7	-	31
31	<i>Turdinus calcicola</i>	นกจิ้งจอกเขียว	VU	5	7	5	6	7	-	30
32	<i>Emberiza aureola</i>	นกจาบปีกอ่อนทองเหลือง	VU	6	7	3	6	7	-	29
33	<i>Tyto longimembris</i>	นกแสกทุ่งหญ้า	VU	3	5	7	6	3	-	24
กลุ่มสัตว์เลื้อยคลาน										
1	<i>Dermochelys coriacea</i>	เต่ามะเฟือง	CR	7	7	6	7	6	-	33
2	<i>Lepidochelys olivacea</i>	เต่าหญ้าแดง	CR	5	7	6	7	3	-	28
3	<i>Batagur baska</i>	เต่าจันทเขากะฮาน	CR	6	7	7	7	4	-	31
4	<i>Batagur affinis</i>	เต่ากะฮาน	CR	5	7	6	6	4	-	28
5	<i>Batagur borneoensis</i>	เต่าลายตีนเป็ด	CR	6	7	6	6	4	-	29

ตารางการให้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2,500)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม		
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	5.1 (ถ้ามี)		เกณฑ์ที่ 5 5.2 (ถ้ามี)	
6	<i>Manouria impressa</i>	เผ่าเตี้ย	CR	5	7	6	7	4	-	4	29
7	<i>Manouria emys phryeri</i>	เผ่าหาค่า	EN	5	7	3	4	4	-	4	23
8	<i>Manouria emys emys</i>	เผ่าหาค่าเหลือง	EN	5	7	3	4	4	-	4	23
9	<i>Trimeresurus phuketensis</i>	งูเขียวหางไหม้ภูเก็ต	EN	5	7	7	7	7	-	7	33
10	<i>Cytodactylus phuketensis</i>	ตุ๊กตายักษ์ภูเก็ต	CR	5	7	7	7	7	-	7	33
11	<i>Cytodactylus chanthomeae</i>	ตุ๊กแกป่าสระบุรี ตุ๊กกายสระบุรี	CR	6	7	7	7	7	-	7	34
12	<i>Gekko lauhachindai</i>	ตุ๊กแกวีรยุทธ	CR	6	7	7	7	7	-	7	34
13	<i>Pseudocalotes khaonanensis</i>	กิ้งก่าหัวยาวเขานัน	VU	4	6	7	7	7	-	7	31
14	<i>Larutia nubisilvicola</i>	จิ้งหรีดเขานัน	EN	4	6	7	7	7	-	7	31
15	<i>Chitra chitra</i>	ตะพานมันลาย	CR	6	7	7	5	4	-	4	29
16	<i>Chitra vandijki</i>	ตะพานมันลายพม่า	CR	6	7	7	5	4	-	4	29
17	<i>Pelochelys cantorii</i>	ตะพานหัวขวาน	CR	6	6	4	6	4	-	4	26
18	<i>Dixonius koweekaki</i>	จิ้งก่าดินสามร้อยยอด	NE	6	6	6	7	6	-	6	31
19	<i>Cytodactylus samriyot</i>	ตุ๊กกายสามร้อยยอด	NE	4	6	5	5	6	-	4	26
20	<i>Chemospis lineogularis</i>	จิ้งก่าหัวยาวสามร้อยยอด	NE	4	6	5	5	6	-	4	26
21	<i>Trimeresurus cf. venustus</i>	งูเขียวหางไหม้	NE	4	6	5	5	6	-	4	26
22	<i>Varanus nebulosus</i> (GRAY, 1831)	ตะกวด	LC	5	7	7	7	4	-	4	30
23	<i>Varanus salvator macromaculatus</i>	เหี้ย	LC	5	5	7	7	4	-	4	28
24	<i>Leiolepis bohmei</i>	แมงสาบลา	CR	7	7	7	7	7	-	7	35

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม	
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5		
25	<i>Physignathus cocincinus</i>	ตะกวด	VU	5	5	7	7	5	5	29
กลุ่มสัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก										
1	<i>Limnectes paramacdon</i>	กบป่าหริ	VU	4	5	4	7	5	-	5
2	<i>Limnectes malesianus</i>	กบตุ้มลาย	EN	4	5	7	6	3	-	3
3	<i>Rhacophorus robinsonii</i>	ปาดขาลาย	LC	4	6	5	7	6	-	7
4	<i>Babina lini</i>	กบภูหลวง	EN	4	5	7	5	5	-	5
5	<i>Rana johrsii</i>	กบสี่ชมพู	EN	4	5	7	5	5	-	5
6	<i>Odorrana aureola</i>	กบเข่งน่านภูหลวง	VU	4	5	7	5	3	-	3
7	<i>Nanorana aenea</i>	กบดอยช้าง	VU	4	3	7	6	7	-	7
8	<i>Odorrana schmackeri</i>	กบดอยแม่เกออร์	VU	4	5	6	5	5	-	5
9	<i>Tylototriton anguliceps</i>	กระต่าดอยลี้งา	NE	5	3	7	5	4	-	3
10	<i>Tylototriton panhai</i>	กระต่างูหลวง	LC	4	6	7	6	4	-	7
11	<i>Tylototriton uyanoi</i>	กระต่างูเหนือ	LC	4	6	7	6	4	-	7
12	<i>Leptotriton shangyapingi</i>	อีกรายหนังไม่ดอยสะแกเค็ด	DD	4	3	7	3	7	-	3
13	<i>Abavorana luctuosa</i>	กบเข่งท้องลาย	EN	6	5	7	3	7	-	7
14	<i>Ansonia siamensis</i>	คางคกหัวสยาม	VU	4	5	7	5	4	-	4
15	<i>Odorrana indeprensia</i>	กบเข่งน่านเขาใหญ่	VU	4	5	5	6	5	-	5
16	<i>Quasipaa fasciculispina</i>	กอกกนมนเงินหุบบุรี	VU	5	5	5	6	4	-	4
17	<i>Glyphotriton molossa</i>	อีง่ากววด	NT	6	5	7	6	7	-	7

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม	
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5		
กลุ่มปลา										
1	<i>Urogymnus aff. lobistoma</i>	กระเบนบัว	CR	7	7	7	7	-	7	35
2	<i>Urogymnus chaophraya</i>	กระเบนราหู	CR	7	7	7	7	-	7	35
3	<i>Trigonostigma somphongsi</i>	ฉลามหงษ์	CR	7	7	7	7	-	5	33
4	<i>Oreoglanis colurus</i>	คั้งดาวดัดหินดอยภูคา	EN	6	6	7	6	-	3	28
5	<i>Oreoglanis heteropogon</i>	คั้งดาวน้ายม	EN	6	6	7	6	-	3	28
6	<i>Oreoglanis nakasathiani</i>	คั้งดาวนาคะเสีเรีย	EN	6	6	7	6	-	3	28
7	<i>Oreoglanis siamensis</i>	คั้งดาวดอยอินทนนท์	EN	6	6	7	6	-	3	28
8	<i>Oreoglanis lacinius</i>	คั้งดาวดัดหินน้ำปาย	VU	7	7	5	7	-	6	32
9	<i>Oreoglanis sudarai</i>	คั้งดาว อ. สุรพล	VU	7	7	5	7	-	6	32
10	<i>Oreoglanis suraswadii</i>	คั้งดาวดอยตุง	VU	5	7	5	7	-	6	30
11	<i>Oreoglanis tenuicauda</i>	คั้งดาวห้วยช้าง	VU	7	7	5	7	-	6	32
12	<i>Oreoglanis vicinus</i>	คั้งดาวศิลาเพชร	VU	5	7	5	7	-	6	30
13	<i>Schistura pridi</i>	ปล้องทองปรีดี	EN	5	6	7	6	-	3	27
14	<i>Exostoma effrenum</i>	ดัดหิน	VU	5	6	7	6	-	3	27
15	<i>Exostoma peregrinator</i>	ดัดหิน	VU	5	6	7	6	-	3	27
16	<i>Hemimyzon nannensis</i>	ผีเสื้อดัดหิน	VU	5	4	7	6	-	5	27
17	<i>Betta mahachalensis</i>	ก้นเหยี่ยว	CR	4	7	4	7	-	6	28
18	<i>Betta simplex</i>	กั๊กกระป๋อง	CR	4	6	7	7	-	5	29
19	<i>Kryptopterus vitreolus</i>	ก้างพระร่วง	VU	6	6	7	6	-	7	32

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2,560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม	
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5		
							5.1	5.2 (ถ้ามี)	รวม	
20	<i>Neolissochilus subterraneus</i>	พลางลำ	VU	4	7	6	4	6	6	27
21	<i>Schistura deansmarti</i>	ค้อถ้าพระโพรงม	VU	4	7	6	4	6	6	27
22	<i>Schistura spesi</i>	ค้อถ้า	VU	4	7	6	4	6	6	27
23	<i>Belontia hasselti</i>	หมอจ๋ายะ	VU	4	4	7	7	6	6	28
24	<i>Betta pi</i>	กั๊กน้ำแดง	VU	4	4	7	7	6	6	28
25	<i>Ompok fumidus</i>	ชะโอมพู่	VU	5	4	7	7	6	6	29
26	<i>Parosphromenus paludicola</i>	กริมแรด	VU	4	4	7	7	6	6	28
27	<i>Indostomus crocodilus</i>	จิมพื้นจระเข้แคระพรุ	VU	4	4	7	7	6	6	28
28	<i>Luciocephalus pulcher</i>	หัวตะกั่วยักษ์	VU	4	4	7	7	6	6	28
29	<i>Pseudeutropius indigens</i>	หัวเตาพู่	VU	5	4	7	7	6	6	29
30	<i>Puntiplites bulu</i>	ตุ้ม	VU	2	4	7	7	6	6	26
31	<i>Tetraodon palembangensis</i>	ปักเป้าท้องดำขำ	VU	4	4	7	7	6	6	28
32	<i>Trichopodus leerii</i>	กระต๊มูก	VU	3	4	7	7	6	6	27
33	<i>Trigonostigma heteromorpha</i>	ซิวก้าหวาน	VU	5	4	7	7	6	6	29
34	<i>Bolbometopon muricatus</i>	นกแก้วหัวค้อน	EN	4	7	7	3	7	7	28
35	<i>Cheilinus undulatus</i>	นกขุนทองหัวโหนก โนโปลีเลียน	EN	4	7	7	3	7	7	28
36	<i>Cromileptes altivelis</i>	กระริงหน้างอน	EN	4	7	7	3	7	7	28
37	<i>Pegasus laterarius</i>	มังกรบิน	VU	4	7	7	3	7	7	28
38	<i>Plectropomus areolatus</i>	กระริงแดงจุดฟ้า	VU	3	7	7	3	7	7	27

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ ONEP (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม	
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5 5.1 (ถ้ามี) 5.2 (ถ้ามี)		
39	<i>Epinephelus lanceolatus</i>	หมิ่นทะเล	VU	4	7	6	6	7	7	30
40	<i>Hippocampus comes</i>	มัน้ำหางลาย	VU	6	7	7	3	7	-	30
41	<i>Hippocampus histrix</i>	มัน้ำทนมยาว	VU	6	7	7	3	7	-	30
42	<i>Aetomylaeus maculatus</i>	กระเบนหนวดขาว	EN	5	7	7	3	7	-	29
43	<i>Aetomylaeus vesperilio</i>	กระเบนกรงทะเล	EN	5	7	7	3	7	-	29
44	<i>Carcharhinus leucas</i>	ฉลามหัวบาตร	EN	4	7	7	7	7	-	32
45	<i>Galeocerdo cuvier</i>	ฉลามเสือ	EN	4	7	7	7	7	-	32
46	<i>Megaprius acutidens</i>	ฉลามทราย	EN	4	7	7	7	7	-	32
47	<i>Rhina ancylostoma</i>	โรนิน กระเบนท้องน้ำ	EN	5	7	7	7	7	-	33
48	<i>Rhynchobatus australiae</i>	โรนินจุดขาว	EN	5	7	7	7	7	-	33
49	<i>Rhynchobatus laevis</i>	โรนินงูเขียว	EN	5	7	7	7	7	-	33
50	<i>Rhynchobatus palpebratus</i>	โรนินคิ้วขาว	EN	5	7	7	7	7	-	33
51	<i>Rhynchobatus springeri</i>	โรนินจุดขาวใหญ่	EN	5	7	7	7	7	-	33
52	<i>Stegostoma fasciatum</i>	ฉลามเสือดาว	EN	6	7	7	7	7	-	34
53	<i>Carcharhinus albimarginatus</i>	ฉลามปลายครีบขาว	VU	6	7	7	7	7	-	34
54	<i>Carcharhinus amblyrhynchus</i>	ฉลามครีบดำใหญ่	VU	4	7	7	7	7	-	32
55	<i>Carcharhinus amboinensis</i>	ฉลามตาเล็ก	VU	4	7	7	7	7	-	32
56	<i>Carcharhinus melanopterus</i>	ฉลามครีบดำ	VU	4	7	7	7	7	-	32
57	<i>Mobula japonica</i>	กระเบนปีศาจหางหนาม	VU	4	7	7	7	7	-	32
58	<i>Nebris ferrugineus</i>	ฉลามขี้เถ้า	VU	4	7	7	7	7	-	32

ตารางการใช้คะแนนชนิดพันธุ์สัตว์มีกระดูกสันหลังที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อไทย	สถานภาพ (2560)	หลักเกณฑ์การคัดเลือกชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์					รวม		
				เกณฑ์ที่ 1	เกณฑ์ที่ 2	เกณฑ์ที่ 3	เกณฑ์ที่ 4	เกณฑ์ที่ 5			
								5.1		5.2 (ถ้ามี)	รวม
59	<i>Maculabatis postinacoides</i>	กระงงบัว	VU	4	7	7	7	7	-	7	32
60	<i>Manta alfredi</i>	กระงงบราห์	VU	5	7	7	7	7	-	7	33
61	<i>Manta birostris</i>	กระงงบราห์	VU	5	7	7	7	7	-	7	33
62	<i>Rhinocodon typus</i>	ฉลามขาว	VU	4	7	7	7	7	-	7	32
63	<i>Teauirops meyeri</i>	กระงบนายหินอ่อน	VU	5	7	7	7	7	-	7	33
64	<i>Urogymnus asperrimus</i>	กระงบนขนุน	VU	5	7	7	7	7	-	7	33
65	<i>Maculabatis gearardi</i>	กระงบนลายแมงวัน	VU	4	7	7	7	7	-	7	32
66	<i>Himantura leoparda</i>	กระงบนลายเสือดำ	VU	4	7	7	7	7	-	7	32
67	<i>Ceratotiglanis pachynema</i>	สายยู	CR	6	6	7	7	7	-	7	33
68	<i>Albulichthys albuloides</i>	ตะโกกหน้าลิ้น	EN	4	6	7	7	7	-	7	31
69	<i>Fluviatygon oxyrinchya</i>	กระงบนลาย	EN	5	6	7	7	7	-	7	32
70	<i>Fluviatygon signifer</i>	กระงบนน้ำจืดขาว	EN	5	6	7	7	7	-	7	32
71	<i>Batrachcephalus mino</i>	กตมิม กตทักบ	VU	4	6	7	7	7	-	7	31
72	<i>Barilius ornatus</i>	น้ำหมี่กุ่มพร	CR	3	3	4	4	7	-	7	21
73	<i>Barilius signicaudus</i>	น้ำหมี่กุ่มขาว	NT	3	3	4	4	5	-	7	22

หมายเหตุ : - หมายถึง ไม่มีข้อมูล

สถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2560

EX (Extinct) สูญพันธุ์
 EN (Endangered) ใกล้สูญพันธุ์
 BW (Extinct in the wild) สูญพันธุ์ในธรรมชาติ
 VU (Vulnerable) มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์
 CR (Critically Endangered) ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง
 NT (Near Threatened) ใกล้ถูกคุกคาม
 LC (Least Concern) กลุ่มที่ปลอดภัยน้อยที่สุด
 DD (Data Deficient) ข้อมูลไม่เพียงพอ
 NE (Not Evaluated) ยังไม่ได้รับการประเมินความเสี่ยง

ที่มา : ทะเบียนรายการสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560

จัดพิมพ์โดย	กองจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 60/1 ซอยพิบูลย์วัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 พญาไท กรุงเทพฯ 10400	
	โทรศัพท์/โทรสาร 0 2265 6561	
การอ้างอิง	สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. ชนิดพันธุ์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในประเทศไทย (กลุ่มสัตว์มีกระดูกสันหลัง). กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 82 หน้า.	
พิมพ์ครั้งแรก	2561	
จำนวน	200 เล่ม	
บรรณาธิการ	นาริรัตน์ พันธุ์มณี ดาลัย เส้นทอง ศศิธร ศรีสุรักษ์ พงศ์วุฒม์ ธีระวัฒน์	ภาณุวัตร กมุทชาติ วรภรณ์ บุรีรักษ์ มานิสา บุพตา
รวบรวมและ เรียบเรียงข้อมูล	ชวลิต วิทยานนท์ มนตรี สุมณฑา สมโภชน์ ศรีโกสามาตร วิเทศ ศรีเนตร มงคล มীরัตนไพโร	สมหมาย เจนกิจการ วิชา นรังศรี อินทนนท์ กลศาสตร์เสณี สมชาย สุรวีทย์
ประสานงาน	อภิชญา สิวะวรรณวงศ์	ปัทิตตา อ้นชานา
ปกและรูปเล่ม	โอภาส ราชพิทักษ์	มงคล มীরัตนไพโร
ออกแบบและจัดพิมพ์	บริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด	
พิมพ์ที่	บริษัท พญา พรินต์ติ้ง แอนด์ พับลิชซิ่ง จำกัด	

